

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXI. évfolyam

5. szám

Komárom, 2010. május

Ára 35 cent

SZENTLÉLEK ISTEN, JÖJJ SZÍVÜNKBE!

„...erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és taní-
m lesztek...” (ApCsel 1,8a).

Az ember legfőbb vágya, hogy érezze Isten közelségét, éle-
tében munkálkodó erejét, megtartó szándékát. A tanítványok is
szerettek volna érezhető, látható bizonyosságot arra az időre,
amikor is Krisztus testben már nem lesz velük itt a Földön. A
fent idézett igében benne a megmáshíthatatlan ígélet és egyben
a keresztyén egyház nem könnyű földi küldetése. Kapunk erőt,
de nem önző haszonszerzésre, hanem arra, hogy Krisztusról
tegyünk bizonyosságot mindenekelőtt és mindenhol.

Pünkösöd szent ünnepét a Szentlélek kitöltéseként üljük.
Érezhető, tapintható formában kapják az apostolok;
elveszi félelmüket, és bátran – kiállva az ellenszenves
tömeg elé – hirdetik a feltámadott Krisztust. Olyan erővel tes-
szik ezt, hogy bizonyágtévesükre háromezer ember bűnbána-
tot tart, megtér, bűnbocsánatot nyer, veszi a Szent-
leket és megkeresztelkedik. Ahogy mindnyájan
jól ismerjük a történetet – emlékezve a katechiz-
musra –, így lett láthatóvá Krisztus földi teste: a
keresztyén anyaszentegyház.

Pünkösdről, a Szentlélek kitöltésének ünnepé-
ről szólva nem hallgatható el az a mindnyájunk
által ugyancsak ismert tény, hogy a Szenthárom-
ság harmadik személye öröktől fogva jelen van és
marad a világmindenségben. Noha nem volt és nincs folyama-
tosan szélzúgás és nincsenek látható lángnyelvek.

Egy csodálatos tény számomra Krisztus földi ősenek, az első
pünkösdöt századokkal megelőző Dávid királynak az 51. zsol-
tárban leírt óhaja, kérése, könyörgése: „...szent lelket ne
vedd el tőlem!” (Zsolt 51,13a). E megrázóan szép bűnbánati
zoltár szavával kérjük mi is, amikor a keresztyén világ a
Szentlélek kitöltéséért, az anyaszentegyház megalakulásáért
ad hálát: Szentlekedet ne vedd el tőlünk.

Egy ember, aki feljutott az egyén számára elérhető legmag-
sabb posztra, vétke nyilvánosságra kerülése révén eszmél rá:
mindennél nagyobb tragédia számára, ha az isteni szeretet el-
vétetik tőle. A Szentlélektől megfosztott ember egy olyan vi-
lágba lép, ahol a reménység elvész, örökre meghal. A Szentlé-
lek segedelme nélkül nem lehet Istennek tetsző életet élni. Ne
a szenvedőt, foglyot, bánatot hordozót sajnáld igazán, hanem
azt, akitől elvétetett a Szentlélek! Aki az egyedüli megbocsát-

hatatlan bűn útját járja. Aki a Lélek ellen szól. Sirasd meg az
ilyet, mert hatalma, vagyona ellenére nagy embertömegben is
halálra ítelt árva! Kővé lett a lelke, élő halott, kriptaszaga van,
amit mindenki tud, csak épp ő maga nem veszi észre. Lélek
nélkül nincs találkozás Istennel.

Higgy a Szentlélek munkálkodó hatalmában! Hidd el, na-
gyon sokszor beleszólt már az életedbe! Ha hallgatója, olvasója
vagy az ígélet és megtartója is szeretnél lenni az Úr akaratá-
nak – az is a Lélek munkájának az eredménye. Krisztus ígélet
valóság: a Szentlélek személyében velünk marad e világ vége-
zetéig. Ez a mindenütt jelen levő Szentlélek ott volt a teremés-
nél, hősökké tett embereket, szólt a próféták, az apostolok szája
által. Vezette a Biblia íróit és könyvvé szerkesztőit. Vezet, irá-
nyít bennünket is, itt van mellettünk. A szemünk még tükör ál-
tal homályosan lát, sokszor ezért nem ismerjük fel.

Szentlélek nélkül nincs egyházi élet. Egyház ott
van, tudjuk, ahol tisztán és elegyítetlenül hirdette-
tik az ige, kiszolgáltattak a sákramentumok és
ahol az ige alapján rendet tartanak, szeretetmunkát
végeznek.

A Szentlélek ott van minden istentiszteleten. Ő
visz oda a templomba, Ő ébreszt hitet a szívben,
s teszi nyugtalaná azt mindaddig, amíg Istenben
el nem nyugszik. Ott van minden igehirdetésnél,

amikor eltűnik az igehirdető alakja és Isten szava szól hozzánk.
Ha az igehirdetőt nem szólította meg az ige, akkor az ige-
hirdetéskor a maga bölcsességét mondta, vagy a Szentlélek
nem nyitotta meg a szívét. A Szentlélek száj- és szívnyitoga-
tó hatalom, megnyitja szánkat a Krisztusról való bizony-
ságtételre, a szívét a vigasztalás és örömmüzenet elfogadásá-
ra.

Ott van a keresztelelésnél, amikor az új szövetség népé-
vé kereszteltetünk. Az úrvacsoránál, amikor hirdet-
tetik, hogy Isten a bűnbánónak megbocsát és kész
számára az örök élet. Ő gyűjt be Krisztus egyházába, ő tanít
meg imádkozni, Ő mondja el édesen: Isten gyermekei va-
gyunk, hogy Jézus a mi Urunk, aki értünk kifizette az árat. Is-
ten a megváltó Jézusban adott kegyelmét a Szentlélek által adja
nekünk. Titkokat fedezett fel velünk. Azt a legédesebb titkot,
hogy Isten végtelenül szeret és haza vár bocsánatra.

Kiss Pál

Dömötör Ilona

MENNYEI SZÉLZÚGÁS

*Őskezdet óta jár földünk felett
„Sebesen zúgó szélnek zendülése”,
Őrök, tisztító, égi lehelet.*

*Kastélyok s viskók közt megy zúgva át,
Megzörgeti a bűnök lakhelyének
Hazugságfüggöny-fedte ablakát.*

*Alant terjengő füstöt szerteűz,
S haldokló, hamvas oltári parázson
Színarany fényű lángra kap a tűz.*

*Az érkezése, útja mély titok,
De szól: „Sas-szárnyam tollain emelve
Az égbe jutnak halk imáitok.”*

*Száll, zendül, zúg és nem pihenhet el,
Míg minden juhot amaz egy akolba
Az egy Pásztorhoz össze nem terel.*

Az ÚR színe előtt

Úr Jézus Krisztus, Te vagy a mi segítőnk, amikor nem lelünk segítségre még önmagunkban sem. Mert mire vagyunk mi képesek, akik a lelki halálba merültünk alá? Szolgálni akarunk neked, de vétkezünk ellened. Fel akarunk emelkedni szármalms voltunkból, de a gonosz túlereje még mélyebbre lők minket. Gyekeznénk visszatérni, de romlott voltunk még távolabbra taszít bennünket. Hozzád menekülünk, mert Te vagy az egyedüli segítségünk, és Te vagy a kegyelem, amely sose szűnik meg. Ne add, hogy megártson nekünk gonoszságunk. Ügyünket a Te kezembe ajánljuk. Imádkozz értünk Te, és a mi imádságunk meghallgatásra talál. Küldd el hozzánk Szentlelkedet, és Ő megtanít minket imádkozni. Azután eljön a segítség órája, és a győzelem pillanata nem lesz távol, hogy dicsőíthessünk Téged, aki a mi segítőnk vagy. **Ámen.**

Henrik Schartau

előtt. Amikor megfenyítette gyermekeit, tanítsa őket arra, úgy érezzék, mintha Isten intette volna őket, akinek nem tetszik a megtévesztés, az igazságtalanság és a rossz cselekedet. Így a kicsinyek elméje annyira összekapcsolódhat Istennel, hogy mindaz, amit tesznek és mondanak, az Úr dicsőségét fogja szolgálni, és későbbi éveikben sem hasonlítanak majd a szélben hajladozó nádszálhoz, akik állandóan hajlamaik és kötelességeik között ingadoznak.

Nem elég, hogy Jézushoz vezesse gyermekeit... A gyermekeket nevelnie és tanítania kell, hogy Krisztus tanítványává váljanak. „*Fiaink olyanok legyenek, mint a plánták, nagyokká növe ifjú korukban; leányaink, mint a templom mintájára kifaragott oszlopok*” (Zsolt 144,12). Az anya hivatása a formálás, a finomítás, a csiszolás. A gyermek jellemének fejlődnie kell. Az édesanyának oly leckéket kell bevésnie szívük hústábláira, amelyek annyira maradandóak, mint az örökkévalóság. Ám ha elhanyagolja szent munkáját vagy megengedi, hogy valami megakadályozza abban, biztosan magára vonja az Úr nemtetszését... A keresztyén édesanyának megvan az Istentől kijelölt munkája, amit nem hanyagol el, ha szoros kapcsolatban van Istennel és Lelke hatja át.

Ellen G. White

(Részletek a szerző fenti című írásából.)

Az édesanya tisztsége és felelőssége

Az otthon királynője

Nem magasztosabb a király munkája a trónján, mint az édesanyáé. Az édesanya az otthon királynője. Az ő felelőssége a gyermekek jellemének alakítása, amely alkalmassá teheti őket a magasabb rendű örök életre. Még angyal sem kérhetne magasztosabb feladatot, mert hivatásának elvégzése alatt az anya az Úrnak teljesít szolgálatot. Ismerje fel feladata mennyei jellegét, ami bátorságra fogja ihletni. Ismerje fel szolgálatának értékét, és öltözzön fel Istennek minden fegyverét, hogy ellenállhasson a kísértésnek, s ne alkalmazkodjék a világi színvonalhoz. Munkája a múlt életre és az örökkévalóságra szól.

Az anya az otthon királynője, alattvalói a gyermekek. Anyasága méltóságában bölcsen kormányozza háza népét. Befolyása az otthonban mindenekfelett való legyen, szava pedig törvény. Ha keresztyén, Isten befolyása alatt, tiszteletet fog parancsolni gyermekeinek. A gyermekeket arra kell megtanítani, hogy anyjukat ne szolgának tartsák, akinek munkáját elvárják, hanem királynőnek, akinek vezetnie és irányítania kell őket pontról pontra, szabályról szabályra.

Az anya munkáját Isten jelölte ki

Vajha minden anya felismerné, mily jelentős a kötelessége és felelőssége, és mily nagy jutalmat kap hűségéért!

Az az édesanya, aki vidáman végzi az előtte levő kötelességeket, értékesnek fogja találni az életet, mivel Isten elvégzendő munkát bízott reá. E munkában

nem kell szükségszerűen tompítania értelmét, és ne engedje meg szellemi képességeinek gyengülését.

Az édesanya Istentől kapta munkáját, hogy gyermekeit az Úr igazságában és tiszteletében nevelje fel. Isten szeretete és félelme legyen mindig fogékony elméjük

Húsvét tájékán készül ez a beszélgetés, és pünkösd havában jut el az olvasóhoz. Így egyházunk főgondnok-helyettesét, Porubán Ferencet legelőször arról kérdeztük, mit jelent számára a pünkösd. Tornagörgői gyülekezeti gondnoki minőségében szól az apró-cseprő feladatok elvégzésének fontosságáról, illetve „civilként” megfogalmazza sokrétű közéleti szerepvállalása indítékait is.

– A karácsony és a húsvét mellett a pünkösd ma már kissé háttérbe szorult, de a jelentősége semmivel sem csökkent. Húsvét után Jézus még negyven napig tartózkodott a Földön. Mennybemenetele után árváknak is érezhetnénk magunkat. De az első pünkösd idején Szentlélek által biztosított bennünket, hogy nem hagyott magunkra itt a Földön, és az örök élet reménységét adta nekünk. Nekem pünkösd a megtérés ünnepe jelenti, és a Szentlélek munkájára emlékeztet. A helyes irány kijelöléséhez mindig szükség van biztos iránytűre, és erre – úgy látom – a Szentlélek a legalkalmasabb. Ebben az összekevert, soknyelvű világban mindennap pünkösdre lenne szükség, hogy a Szentlélek által szóljunk és a különféle nyelveken értő emberek egymásra találhassanak. Péterekre ma is szükség lenne, mint annak idején, amikor háromezer ember tért meg, hogy a Szentlélek otthonra találjon bennünk és általa erőre kapjunk.

– *Fiatalon választotta meg Önt egyházunk ilyen felelős tisztségbe. Szolgálatát egyházunkban azonban nem csupán ezt jelenti. Szólna néhány szót egyéb tevékenységéről is?*

– A legnagyobb szolgálat mindig is a gyülekezeti szolgálat. Minden elismerésem azoké, akik vállalják ezt a szolgálatot. Mint gyülekezetünk gondnoka látom, hogy mennyi apró-cseprő, mindennapi tevékenységből tevődik össze a gyülekezeti munka. Nagy dolgokra csak akkor vagyunk képesek, ha a kicsiket is elvégezzük. Nekünk, embereknek ez szinte láthatatlan. A hiányát szoktuk inkább érzékelni, de azt nagyon. Éppen ezért becsüljük meg minden áldozatkész gyülekezeti tag fáradozását! Imádkozzunk értük, és hálaikat fordítsuk feléjük!

– *A civil életben mi a hivatása?*

– Építészmérnök vagyok. A diplomámat a Kassai Műszaki Egyetem Építészeti Karán szereztem. Előbb beruházási és építési munkakörben, utána a föld- és egyéb ingatlanrendezési szakterületen dolgoztam. Később a Rozsnyói Járási Hivatal, majd a városi hivatal építésügyi osztályának és a közös községi hivatalnak voltam a vezetője. Az itt eltöltött évek az ed-

A JÖVŐ FELÉ KELL FORDULNI

Porubán Ferenc főgondnokhelyettes látja a kiutat

digi életem legszebb és egyben legküzdelmesebb évei voltak. Boldogan emlékszem vissza rájuk. Csendes, de szívós makacssággal igyekeztem kiállni a mindenki számára kijáró egyenlőség és igazság mellett. Ebből az időből legszívesebben a rozsnyói Kossuth-szobor újraállítására – mint egy fantasztikus összefogás példájára – emlékszem vissza. Nagyon örülök, hogy én is részese lehettem! Jelenleg a Kassa Megyei Önkormányzati Hivatal beruházási osztályát vezetem. Nehéz időszak ez a beruházások szempontjából, de éppen az adott feladatok tisztességes megoldásában van a munkám szépsége.

– *Azon reformátusok közé tartozik, akik a társadalmi és politikai életben is jelen vannak. Hogy tud ennyi feladatnak megfelelni, illetve van-e fontossági sorrend a különböző területek között?*

– Mindig azon a területen kell helytállni, ahova az Úristen az embert állítja. Mindig az előttünk álló, megoldásra váró

feladat a legnehezebb. Amennyire visszaemlékszem, mindig is próbáltam aktívan kivenni a részemet a közösségi munkából. Diákkorom óta a mai napig részt veszek a helyi Csemadok munkájában. Aktívan támogatjuk azokat a helyi kulturális kezdeményéseket, amelyek megmaradásunk esélyeit növelik. A kultúra mellett részt vállalom a politikai életben is. A katonaság után csöppentem bele a helyi politikába, azóta folyamatosan a helyi önkormányzat képviselője vagyok. Később a járási, majd a magasabb szintű politikában is részt vállaltam. Otthon, a járásunkban nagyon fontos volt, hogy elfogadjuk egymást és közösen, egymást támogatva lépünk fel. Éppen ezért egyre többen biztattak, vállaljam el az MKP járási vezetését, majd képviselőnek jelöltek az előttünk álló parlamenti választáson. Úgy gondolom, meg kell tennem mindent – elsősorban mint református keresztyén magyarnak. Hiszem azt, hogy nekünk, magyaroknak helyünk

van a Felvidéken, és emellett le is teszem a voksomat. A józan ész azt diktálja a politikusoknak, hogy az emberek, a nagy többség felé forduljanak. A korábbi évek eseményei után az az egyik legnagyobb bajunk, hogy elveszett a közös hitünk. Meggyőződésem, hogy ebből az állapotból van kiút. Olyan dolgok mentén kell keresnünk, amelyek közősek bennünk és – épp ebből kifolyólag – nem elválasztanak, hanem összekötnék. A jövő felé kell fordulnunk!

– *Ma az emberek nagy része nagyon rossz véleménnyel van a politikáról. Mint parlamentképviselő-jelölt mit gondol erről?*

– Szerintem a politika se nem jobb, se nem rosszabb, mint amit mi, emberek a választásaink alapján felmutatunk saját felfogásunkról. A politikát talán tükrömek nevezném, amely visszaadja a képet önmagunkról. Rajtunk múlik, jó vagy görbe tükröt használunk-e. Ha az isteni gondviselés mértékének vetjük alá magunkat, akkor a válságban is van értékítéletünk. Azonban sokszor és könnyen az olcsó ígéretek bűvöletében döntünk és élünk. Nem elég csak a gazdasági kérdéseket megoldanunk, ami önmagában is nagy hozzáértést, kemény munkát és felelősséget igényel, hanem lelki megújulásra, reformra van szükség. Ha az emberekben ez a kérdés még felvetődik, talán – meg merem kockáztatni – nincs minden veszve, hisz még szól a belső hang: a lelkiismeret.

– *Ha sikerülne bejutnia a szlovák törvényhozásba, a politikai célok mellett hogyan tudná egyházunk érdekeit képviselni?*

– A politikai képviselet mindig is érték- és érdekképviseletet jelent. Egyházunknak, de minden keresztyén egyháznak az az érdeke, hogy képviselői világos értékek mellett tegyék le a voksukat. Református egyházunk Szlovákiában a kisebb egyházakhoz tartozik, és a hívei többsége magyar anyanyelvű. E helyzetéből kifolyólag fontos a fennmaradása és a többség érdekétől eltérő helyzetének a megjelenítése – nagyon sokszor a megértetése is. A szlovákiai magyarság érdekei képviselete mellett egyházunk tagjainak az érdekeit is fel kell vállalni a parlamentben.

– *Köszönöm a beszélgetést. Az egyházunkban áldott szolgálatot és az élet más területén is sok sikert kívánok!*

– Én is köszönöm, és áldott pünkösdünnepet kívánok mindenkinek.

Géresi Róbert

Néhány évtizeddel ezelőtt vágyakozó szívvel vettem részt egy pünkösdi istentiszteleten, mert szerettem volna igazán megérteni a pünkösdi jelképek értelmét. A prédikáció arról szólt, hogy az Írásban a Szentlélek kitöltetésével és munkájával kapcsolatosan jelképeket is találunk. Az igehirdető három jelképre hívta fel a figyelmünket, és ezeknek kapcsán szólt az Ige hozzám is.

A galamb

Amikor Jézus megkeresztelkedett a Jordán folyó vizében, „...azonnal kijöve a vízből; és imé az eget megnyilatkozának neki, és ő látá az Istennek Lelkét alájöni mintegy galambot és őreá szállani” (Mt 3,16b). Téved az – hangsúlyozta az igehirdető –, aki azt hiszi, hogy a Szentlélek volt a galamb. Nem. A galamb csak jelképe volt a Lélek jelenlétének, a meg-hasadt égből mintegy galamb képében szállt alá a Lélek.

Gondolkodni kezdtem: Mit jelent számomra ez a jelkép? Azt jelenti, hogy a Szentlélek elsősorban Jézus mellett, Jézusról tesz bizonyosságot. Azt teszi számomra nyilvánvalóvá, hogy szükségem van Jézus Krisztusra, és erre hívja fel most a figyelmemet. De biztatást és bátorítást is jelent. Biztat, hogy ne féljek Jézustól, mert Ő nem elveszíteni, nem megítélni, nem kárhozható jött, hanem megkeresni, megtartani és megmenteni. Szelíd hívogatásáról így szól egy kedves ének: „Szelíden a Jézus hangja hív, / Szívenem úgy áthatol. / Nem hagylok el, árván megtört szív, / Kivonlak a bűn alól.” De így szóltak Jézusról már a próféták is, akik elmondták, hogy a megrepesztett nádat nem törí el, és a pislogó gyertyabélet nem oltja ki. Mindez megnyugtatót engem.

Van egy csodálatos történet az Ótestamentumban Illés prófétáról. A halálra üldözött próféta kiönti panaszát az Úr előtt. Az Úr azt mondja neki, hogy álljon a kősziklára. Előbb nagy földindulás támad, de Isten nincs a földindulásban. Majd tűz jött ki, de Isten nem volt a tűzben sem. Ekkor egy szelíd és halk szó hallatszott. Ebben a szelíd és halk szóban volt jelen Isten. A Szentlélek galambja tehát arra figyelmeztetett, hogy Isten ma is szelíden szól, szelíden hívogat és küld szolgálataira. Örömmel fogadtam el küldetésüket.

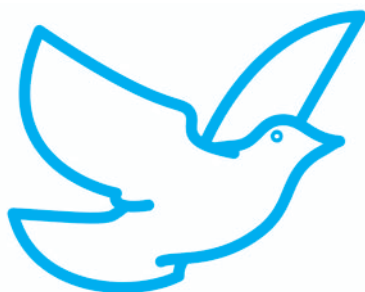
Mit jelentenek számomra a pünkösdi jelképek?

A szél

János evangéliuma szerint az Úr Jézus, amikor Nikodémussal az újjászületésről beszél, a szélhez hasonlítja a Szentlelket. Az apostolok cselekedeteiről szóló könyvben is azt olvashatjuk, hogy sebesen zúgó szélnek zendülésével jött el a Lélek. Megértettem, hogy ez a jelkép azt mutatja, hogy a Szentlélek munkája olyan titokzatos, miként a szél munkája. Nem lehet kiszámítani, hogy mikor jön el, honnét támad, egyszer csak érezzük, hogy jelen van.

Mint ahogy a szél munkája elvégzi a virágzó gabona beporzását és termékenyítést, éppen úgy a Szentlélek titokzatosan végzi el az emberi szívben a Jézusba való beoltást. Csak a Szentlélek által történik meg, hogy az emberi szív megtermékenyül. Csak a Szentlélek képes arra, hogy egy emberi szívben megfogadjon a Megváltó, az élő Jézus. Csak a Szentlélek által jöhet el bennünk a krisztusi élet megszületése. Ennek megtapasztalásáért hálát adtam.

Csodálatos dolog a szél munkája. Megfigyeltem, hogy amikor igen sok eső esett s azt gondolta volna az ember, hogy

hosszú idő kell ahhoz, amíg a vizek felszáradnak és a vizet elissza a föld, ha hirtelen szél támadt, pár óra alatt felszárította a földet. Amikor a bánat terhes felhői vonulnak át életünk egén, s megered szemünkből a könnyzáró, a bánat-esőzés, amikor hullanak a fájdalom könnyei, eljön a Szentlélek és felszárítja könnyeinket. A legcsodálatosabb az volt az életemben, amikor a bűneim miatt összeroskadva, könnyes szemmel kértem Atyám bocsánatát, és azt el is nyertem; ezeket a könnyeket is Isten Szentlelke szárította fel, s biztató szeretettel indított el az ő szolgálatára.

Amikor Izrael népét az ellenség üldözte, háta mögött a rohanó sereg, előtte a Vörös-tenger habja állott, Isten szelet támasztott, és a keleti szél szétválasztotta a

vizeket. A nép száraz lábbal ment át a tengeren. A hitetlenek ma is üldözik a hívó embert. A Szentlélek azonban ma is segítségére van a hívőknek. A Szentlélek a maga csodálatos erejével mindig utat nyit az igazi szabadulás felé.

A tűz

A tanítványokra kettős tüzes nyelvek alakjában töltetett ki a Szentlélek. Amikor ezek a nyelvek ráültek a tanítványokra, beteltek isteni erővel, és hatalmasan tudtak szólni a néphez. A Szentlélek munkája nemcsak abban állott, hogy bátorságot öntött a tanítványok szívébe és hangjába, hanem hatékonyra tette szájukban az igét. Ennek az lett a következménye, hogy sokan megtértek és sokan elfogadták a Megváltót, a Jézus Krisztust. A Szentlélek tüze olyan, mint a Mózes égő csipkebokra, mely égett, lángolt ugyan, de nem égett el. A Szentlélek nem megemészteni, nem megsemmisíteni jön bennünket, hanem megerősíteni és csodálatos munkára felhasználni. A Szentlélek tüze olyan, mint a kazán tüze, amely gőzt fejleszt s ez által a gőz által óriási munkát végez el.

Erre a tűzre van ma is szükségünk. Szenczi Molnár Albert szerint mihelyt a Szentlélek az ő fénye világosságával a mi elménkbe, értelmünkbe bevilágít, az ember akkor jut el Isten igaz ismeretére. Milyen a tűz mindent megmelegít, aképpen a Szentlélek is meleg szíveket szerez. Mert mikor az ember hallja Isten igéjét és az a fülében zeng, ott a tüzes pünkösdi Lélek munkálkodik. Felnyitja az emberek szívét, a hitnek valami tüzes lángocskáját veti abba, és felkel az ember az ő bűneiből és Krisztushoz megy, és érzi, hogy Jézus őérette meghalt, és tudja már, hogy az utolsó napon feltámasztja az örök életre.

Szenczi Molnár Albert tanácsa tehát ez: „Kiálts azért ma teljes szívedből a szent Dávid királlyal és mondd ezt: Úr Isten, teremts énbennem tiszta szívet és adj énnékem új bizonyos lelket és ismét: Taníts meg engemet Uram, hogy a te akaratodat tegyem. A te jó lelked vezéreljen engemet egyenes úton. Ekképpen bírhatod el a szent Lelket, hogy ő tehozzád bérterjen és tenálad lakó helyet szerezzen.” Fogadjuk meg ezeket a tanácsokat, hogy megszentelt pünkösdi népünk legyünk!

Szenczi László

Teljes egészében rólunk szól ez magas gondolatokat és fontos ismereteket rögzítő könyv. Rólunk, a reformátusok mintegy hetvenöt milliós nagy családjáról; a mi felekezetünk arculatát igyekszik felvázolni. Felismerhetjük benne bizonyos vonásainkat, másokra meg rácsodálkozhatunk.

Rendkívül színes az a paletta, amelyen a magukat reformátusnak valló keresztyének elhelyezkednek. A dolog ott kezdődik, hogy már a megnevezésünk se azonos, hisz a presbiteriánusok vagy a kongregacionalisták is reformátusok. „...a református egyház a 16. század elejétől kezdve mindmáig a reformátusok közössége, meglehetősen különböző orientációjú, helyi sajátosságokban bővülködő egyházak tarka szötte” – fogalmaz a szerző, **Eberhard Busch** göttingeni teológiai professzor.

És hogy akkor mi köti össze a világ több mint száz országában élő több mint kétszáz, különböző irányultságú református egyházat? Döntően Krisztus megvallása, mindenekfelett való Úr voltának elismerése. További közös jellemző jegyünk az egyház szüntelen reformálására való törekvésünk, mégpedig Isten ígéje szerint; és összegző módon a hitismeret [a gondolkodásunk középpontjában Istennek kell(ene) állnia, kijelentéseit a Szentírásból vesszük (a hitvallások tulajdonképpen csak a Szentírás olvasását tanítják meg), az igaz hit csak ismereten alapuló, tudatos hit lehet stb.]

És ezen a ponton már nagyon érezhető, hogy a könyv átmegegy egyfajta dogmatikai alapú arculatismertetésbe. A református (megújult) mivoltot az egyes kérdések és fogalmak megközelítése kapcsán számtalan hitvallást idézve ismerteti. Köztük sok az új keletű, főként Európán kívül megszületett hitvallás; tudvalevő, hogy a múlt században több keletkezett belőlük, mint a reformáció századában... Lukas Vischer svájci teológus volt az, aki az utóbbi évtizedekben megfogalmazott református hitvallásokat egybegyűjtötte, és 1988-ban megjelent könyvében publikálta.

A szerző megállapítja: „*ügyszólván lehetetlen a Vischer könyvében összegyűjtött hitvallásokat egyetlen konfessionális közös nevezőre hozni.*”

REFORMÁTUS

A megállapításhoz kapcsolódva rögzíthetjük, hogy erényeink közé sorolható nagyfokú nyitottságunk is a Szentlélek útmutatásának elfogadására, ami a református sokszínűséget eredményezi. Így teljesen érthető, hogy eddig nem volt olyan kényszerítő erő, amely egy közös hitvallás megszületése irányába mutatott volna.

Nemrég két neves költő naplószerű feljegyzéseit olvasgatva – egy-két nap különbséggel – hajmeresztő dogmatikai eszmefuttatásokra bukkantam. Az egyik lineárisan képzelettel a Szentháromságot, valahogy így: kezdetben volt a Teremtő, az Atya, aztán lett Jézus Krisztus, a Fiú, majd a Szentlélek az, aki mindent összefog... A másik meg – miközben a Miatyánkot a va-

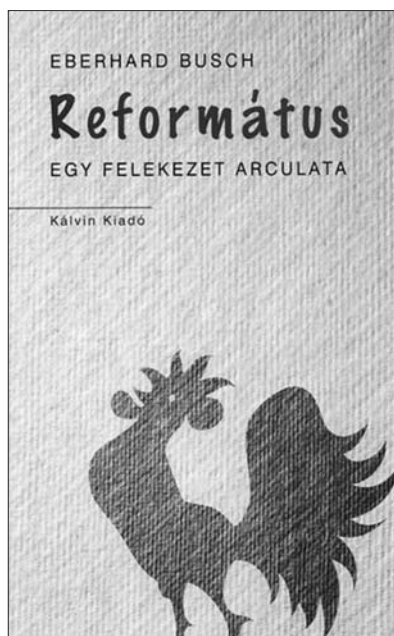
meretek megszerzése elől. Még akkor sem, ha a szöveg száraznak tűnik, és szellemileg igénybe vesz. Kárpozlásként az élet gyakorlati kérdéseire adott válaszokat is kapunk.

Könyvünk példának okáért olyan kérdésekkel is foglalkozik, mint az elmagányosodás újkori problémája, az egyház és a politika viszonya, a jogállam feladata, a gyülekezeti tisztaság megalapozottsága és a gyülekezetvezetés, az imádkozva dolgozás életmodellje.

Rendkívül izgalmasak a képtilalom kapcsán levont tanulságai is. A mai embert elborító „modern képözönt” működtető hátsó szándékról lerántja leplet, és bízik a teremtmény voltával megelégedő ember szerénységében, aki „*igyekszik a beszélt, az »írott szónak« újra teret nyitni*”. A könyvajánlóval tulajdonképpen ezt a célt is követtük: ha a recenzeált könyvet elkezdjük forgatni és engedjük magunkra hatni, kicsit reformátusabbá lesz a világ.

A. Kis Béla

(Kálvin Kiadó, Budapest 2008)

rázsszövegek közé utalja! – azon akad fenn, hogy hogyan szenteltetődhet meg annak a neve, akinek nincs is.

És hogy miért említem ezeket a csacskaságokat? Mert keresztyénként nem árt magunkat felvértetni a tévtanítások ellen. Busch az utóbbi felvetésre nagyszerű választ ad (vagyis segít nekünk anélkül, hogy tudhatná, költőnkét mi foglalkoztatja a nagy nyilvánosság előtt): Isten neve Isten maga. (És rögtön lesz neve, ha arra gondolunk, mennyien káromolják, gyalázzák, esküdjöznek rá...)

A református profil erőteljesebb kirajzolódását magunk is elősegíthetjük, ha nem térünk ki dogmatikai is-

Feladvány

Hány hitvallása van egyházunknak? Melyek azok?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **június 15-ig** nyílt levelezőlapon, képeslapon vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolny Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A márciusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint a recenzeált imádságoskönyv címe a Mt 7,7-ből vétezt.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban: **Igó Istvánné** (Gice), **özv. Lázár Mihályné** (Bodrogszerdahely) és **özv. Szaniszló Piroska** (Serke). Mindhárman a *Szivárvány-naptár* című könyvet kapják.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

MEGŐRIZNI A PISLÁKOLÓ LÁNGOT

Magyar és szlovák reformátusok, magyar evangélikusok

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház missziós területnek tekinti a Kassától mintegy negyven kilométerre élő sároserperjesi református közösséget. A többségében szlovák nemzetiségűek között azért még jócskán vannak magyarok is. Eleinte a havonta két alkalommal tartott istentiszteleti alkalmat felváltva tartotta a Lucskay lelkész házaspár – András és Erzsébet. Ma már inkább csak a feleség jár a sároserperjesi reformátusokhoz, akikhez ilyenkor a régi nemesi magyar evangélikus családok is csatlakoznak.

A Nagyszaláncon szolgáló Lucskay lelkész házaspár tizenhat évvel ezelőtt kapta meg szolgálati területként a sároserperjesi gyülekezetet. (A korábbi lelkészek még messzebből, Nagykaposról, majd Deregyőről tartották a kapcsolatot az ottani reformátusokkal.) A két település közötti távolság ugyan nem kicsi, de havonta két alkalommal a hetven kilométeres út megtétele azért nem okoz nekik gondot. A magyar reformátusok, illetve evangélikusok többsége azért megy el az istentiszteletre, hogy magyar szót is halljon. Annak ellenére, hogy a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház továbbra is fontosnak tartja az ottani magyar nyelvű hívek anyanyelven történő pásztorolását, a gyülekezet többsége – sajnos – már csak szlovák nyelven tudja magát megértetni, illetve csak ezen a nyelven igényli az alkalmakat is.

A gyülekezethez csupán hatvanan tartoznak. Az istentiszteleti alkalmakra viszont nemcsak helybeliek, hanem a környező településeken élők is járnak. A kis létszámú közösségnek nincs saját temploma. Lucskay András lelképásztor elmondása szerint korábban sem volt, csak lelkészlakuk, azt viszont a múlt század nyolcvanas éveinek végén eladták.

A gyülekezet összetétele állandóan változik. Korábban az evangélikus líceum mellett egy erős bázist alkottak a reformátusok, de 1919-ben, amikor a magyar pedagógusok elköltöztek a városból, a gyülekezet szinte megszűnt. Helyüket később kárpátaljai menekültek töltötték be. A jelenlegi közösség magyar magja még az elmúlt század hatvanas-hetvenes éveiben költözött ide a Bodrogközéből a jobb munkalehetőség reményében. Többségük

nemcsak munkát, hanem férjet, feleséget is itt talált magának. A szlovák anyanyelvű reformátusok viszont Nagymihályból, illetve a város környékén fekvő településekről kerültek a gyülekezetbe.

Lucskay Erzsébet elmondta, hogy a szlovák és magyar reformátusok fele-fele arányban vannak. A magyar nyelvű istentiszteletre a magyar evangélikus családok is eljárnak, hogy legalább ott halljanak magyar szót. Példa erre egy öttagú evangélikus család, amelyik rendszeres résztvevője a református alkalmaknak. (A magyar nyelvű evangélikus istentisztelet már régen megszűntek.) Az evangélikus templom falain olvasható magyar feliratok azonban egyértelműen arról tanúskodnak, hogy egykor itt magyar nyelvű közösség volt: a magyar múlttól árulkodnak az úrasztali terítők és az orgona feliratai.

Nem újdonság, hogy a reformátusok az evangélikusok templomát használják –

A sároserperjesi Szentháromság-templomot a 17. században a magyar evangélikusok építették. Itt tartja istentiszteleti alkalmait a református közösség.

mondta el Lucskay András, hiszen az egyezés erről még közvetlenül a háború után megszületett. Mivel református istentiszteletet havonta csak két alkalommal tartanak magyar és szlovák nyelven, így a hónap többi napján a közösség az evangélikusokhoz jár nemcsak istentiszteletre, hanem bibliaórára is.

A sároserperjesiek közül többen azért látogatják az istentiszteletet, mert reformátusok. Mások meg azért, mert magyarok. Sok függ a gyülekezet gondnokának

a személyes hozzáállásától is – véli a lelképásztor. A korábbi kurátor Bacskából származott, fontosnak tartotta a magyar nyelvű alkalmakat, támogatta is azokat. A jelenlegi gondnok is aktív, jó szervező-készséggel megáldott, de szlovák származása miatt már csak a szlovák nyelvű istentiszteleteket szorgalmazza, a magyar nyelvűről legszívesebben lemondana, gondok is vannak ebből – mondja Lucskay András, aki viszont ragaszkodik ahhoz, hogy amíg egy magyar református is van a közösségben, addig legyenek magyar nyelvű istentiszteletek is. A Bodrogközéből származók még mindig szeretnek magyarul énekelni, és a régi nemesi evangélikus magyar családok is a magyarságuk okán járnak a református alkalmakra.

A lelképásztor szerint valószínűleg sokkal több magyar és szlovák nyelvű református él a városban vagy Sóváron, illetve a környező településeken, mint amennyiről tudomásuk van. Ez viszont már csak temetésekkor derül ki, amikor az elhunyt búcsúztatását református szertartás szerint kérik. A lelkész elmondása szerint a temető is arról árulkodik, hogy Eperjesen egykor jelentős számú magyar élt. A lelképásztor mások elmondásaiból úgy tudja, hogy akik az ötvenes években költöztek a városba, azok még hallottak magyar szót. Jelentős volt a magyar zsidók száma is a háborúig. Ma már csak elvétve lehet magyar nemzetiségűre bukkanni a városban. Előfordul, hogy a vezetéknevek még a magyar elődökről árulkodnak, de a hordozóik már csak a többség nyelvén értik meg magukat. Ritka alkalom, amikor valaki magyarul kéri a temetési szolgáltatást. Legutóbb erre egy evangélikus család adott példát. Sajnos, a városban élő reformátusok már csak szlovák nyelven búcsúztatják szeretteiket, mert a családtagok már nem beszélnek az ősök nyelvét.

A Lucskay lelkész házaspár bízik abban, hogy a sároserperjesi református közösség fog még növekedni. Tudatosítják viszont azt is, hogy a kicsiny gyülekezet magyar része lassan elfogy. Említésre méltó, hogy a szlovák gyülekezeti tagok vallásosabbak a magyaroktól, és nemcsak hűségesebbek az egyházhoz, de adakozóbbak is.

Ennek köszönhetően biztosítottak a havi két alkalommal megtartott istentiszteletek feltételei. A lelképásztorok célja (az igehirdetés mellett) megőrizni azt a sokszor csak pislákoló lángot, amely egy szebb jövő reményét mutatja a sároserperjesiek számára is.

Iski Ibolya

Melengető érzések és gondolatok töltenek el mindannyiszor, amikor együtt ünnepelve felidézünk az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc eseményeit, újra megfogalmazva jelentőségét és hasznos üzeneteit.

Ezt tesszük most is, minekutána már elhangzottak az ünnepi szónoklatok és méltatások. Tisztában vagyunk azzal, hogy a forradalmi eseményekről és végső célját tekintve a világ-szabadságért vívott szabadságharcról arra érdemes, olykor érdemtelen személyek az idők folyamán megtévesztően többféleképpen szóltak, azonban közös gondolkozásra és cselekvésre serkentő ereje, üzenete mégis változatlan erővel hat ránk. Múltunknak kétségtelenül dicsőséges fejezete volt és maradt, bár egy-egy nemzedékkel feledtetni, súlyát csökkenteni, értelmét megváltoztatni, átírni a különböző eszméket és hatalmakat kiszolgálók többször megkísérelték, de nem jártak sikerrel, mert 1848-at a magunkénak valljuk, érezzük, és máig erősen összeköt bennünket, ami a függetlenség és szabadság közös küzdelmének, olthatatlan vágyának biztos jelévé és kifejezőjévé lett. Lényegét tekintve feltétlenül a haladást, a nemzet, az ország minden népének és nemzetiségeinek törekvéseit szolgálta, s ha külerő segítségével el nem tiporják, kívánt gyümölcseit bizonyosan megtermette volna.

Ezt nem mindenki ismerte fel, s ma sem ismeri el. Voltak, akik számíthatva ellene fordultak, sőt voltak olyanok, akik árulói-vá lettek, de nem mindenki! A branyiszkói csatában például szlovákok, németek, ruszinok és lengyelek is harcoltak. Példaként hozható fel továbbá az a levéltári dokumentummal bizonyítható tény, hogy Nagyrőce városa – ki gondolta volna valaha is! – nem máshova, hanem Kossuth táborába küldött csapatot. Kossuth hívására Békéscsaba nyolcszázánál több fiatal indított Aradra. Ki tudja, mit rejtenek még a máig fel nem kutatott levéltárak? Az azonban bizonyosra vehető, hogy a magyarországi nemzetiségek szabadságra vágyó tagjai közül sokan részt vállaltak a szabadságharcban. A szabadságszeretőknek valójában velünk együtt kellene ma ünnepelniük.

Tisztelt ünneplő Egybesereglés! Visszatekintve a 19. század negyvenes éveinek forrongó Európájára (benne a történelmi Magyarországra), könnyen megállapítható, hogy a reformkor szellemisége és annak jeles képviselői valósággal kiérlelték az önkényt képviselő Habsburg Birodalomban a változás és változtatás igényét, a politikai változások sürgető szükségét,

A SZABADSÁG OSZTHATATLAN

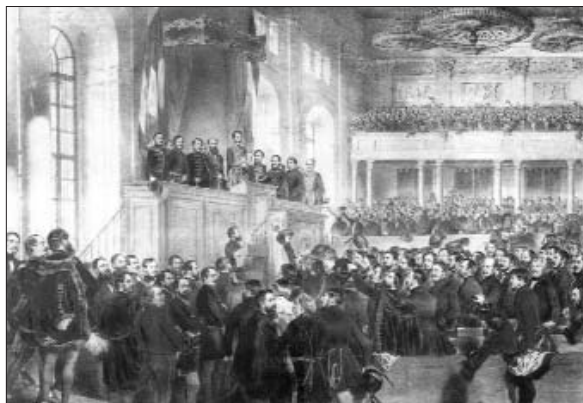
Az együtt dobbanó szív megsokasítja az erőnket

valamint a nemzet és a nemzetiségek helyzete változtatásának időszerűségét.

Egyidejűleg a franciaországi, olaszországi és a bécsi események – azaz a külső hatások – egyaránt a forradalom irányába terelték Magyarországot. Közismert dolog, hogy a forradalmi erőket, a forradalmárokat sohasem a csendes számíthatóságok vezérlik. Amikor a helyzet megérik, a feltételek adottak, a szabadság kivívásának kényszere, fékezhetetlen sodrása megállíthatatlanná, csillapíthatatlanná válik, a forradalom kitör; és '48-ban sok ezer lelkes hazafit rendre csatasorba állított. Nem csoda! Elegük lett a leigázottságból. Ugyanis mindenkor érvényes a felismerés, hogy emberhez méltó életet élni, az emberi méltóságot megélni csak szabadságban, szabad emberként lehet. Az elnyomottak – amikor betelik a pohár – újra meg újra szükségszerűen elérkeznek egy történelmi forduloponthez. Nem szükséges mélyebben visszamenni történelmünkben, igazolásul elegendő, ha most 1948-ra és 1956-

A csalás, a hazudozás lealjasít, megront, az igazság viszont szabaddá tesz, és felmagasztalja a nemzetet. Így van ez megírva a könyvek könyvében, és ez igaz (Jn 8,32).

Kelet-Közép-Európa keretein belül maradvra, be kell látni és sürgősen betöltendő feladatnak tartani közös kincsünknek, a szabadságnak az érvényesítését, és még valamit, ami rendkívül fontos: a szabadság kultúrájának a kimunkálását, tanulását és gyakorlását. A szabadság kultúrájának érvényesítése azt jelenti, hogy a szabadság nem válhat szabadossággá, az önkény ürügyévé, ami sok igazságtalanságot és erkölcsi lecsúszást okozott már. A szabadságot meg kell és meg lehet élni, de soha sem szabad vele visszaélni. Ez a vértanúknak, az elesett hősöknek és sorsuknak a mához szóló legidősebb üzenete. A gyűlöletszítás rombol, ellehetetleníti a közös európai jövő felépítését. Erről '89 után sajnos egyre kevesebb szó esik. Az elmúlt 162 évben három nagy sorsfordító

Az 1848-as országgyűlés

ra gondolunk, és Márai 1956-ban írt, ma is érvényes szavait idézzük: „*Miért, hogy meghasadt az égbolt, Mert egy nép azt mondta: »Elég volt!«*”

Ezt akkor nem mindenki értette meg, talán nem is akarta, sem Keleten, sem Nyugaton. Tartok tőle, hogy még ma sem értik, elfogadni pedig még kevésbé hajlandóak, pedig a normális életnek nélkülözhetetlen feltétele a szabadság. Ismételen fel kell tennünk tehát a kérdést: szabad-e valójában bármelyik ország vagy nemzet, amelyik ugyan hirdeti, hogy kész tiszteletben tartani a határain belül élő polgárainak, nemzetiségeinek, nemzetrészeknek jogait, valójában azonban képtelen a gyakorlatban azok érvényesítését biztosítani. Válaszunk az, hogy az ilyen állam nem szabad, ellenkezőleg: gondolkodásában rab, saját igazságtalan érzelmeinek, idejét múltá indulatainak a rabja.

vállalkozása volt Magyarországnak, amikor új utakat keresett és megújulni akart. A megálmodott teljes változásra 1848-ban és 1989-ben volt a legnagyobb esélye.

1848 súlyos történelmi üzenetet hordoz magában, amit tudomásul kell venni és nemzetünk jövője érdekében – tanulságait megvalósítandó – elképzeléseinkbe beépíteni. Két nagy forradalmunkat – a 19. századit és a 20. századit – összevetve roppant izgalmas kérdések vetődnek fel, melyeknek nyílt megválaszolása nélkül ma sem lehetünk 1848 méltó örökösei.

1848 széles körű európai történelmi folyamatok fontos része volt, jelentősége messze meghaladta a többi ország forradalmi megmozdulásait, de elbukott, leverték. Tudjuk, hogyan és kik tették. De mégsem maradt pozitív hatás nélkül.

1956-ra hasonló, de lényegesen kisebb jelentőségű mozzanatok hatottak kívülről (NDK, Lengyelország...), viszont óriási történelmi folyamat beindítója lett. Valaminek a kezdetét jelentette történelemformáló következményekkel. Elbukott. Tudjuk, hogyan és kik verték le. 1989-ben Magyarországon nem volt forradalom, de az ország kezdeményező lépései, döntései térségünkben kü-

(Folytatás a 8. oldalon)

(Befejezés a 7. oldalról)

lőnböző jellegű forradalmakat idéztek elő. Ma már világosan látszik, hogy gyors lefolyású, következményeiben világjelentőségű impulzusokat biztosított történelmi változásokhoz. A határnyitó kezdeményezés nem bukott meg, de egy rendszer, egy ideológia igen. Sajnos, jó értelemben vett „haszonélvezője” napjainkig legkevésbé a magyarság lett. Ettől függetlenül, amit Magyarország és nemzetünk tett, az történelmi horderejű, bátor cselekedet volt.

A forradalmaknak és szabadságharcoknak az ideje – úgy tűnik – egy időre elmúlt, azonban a jövő számára fontos tanulságai megmaradtak, amelyeket az utókornak le kell vonnia. Az is megtörténhet, hogy egy-egy ragyogó lángelme még a küzdelmek közepette kimondja a szükséges tanulságokat. Így tett a forradalom költője, Petőfi, amikor az elbizakodott véreskezű hatalmaskodókat, az elnyomókat versben figyelmeztette: „*Habár fölül a gálya, / S alul a víznek árja, / Azért a víz az Úr!*” A forradalomnak további más fontos tanulságai is vannak. Például a küzdelmes csaták hevében elmulasztott, meg nem valószínűzt szándékok és tervek. Ezek egyike a Duna-táji nemzetek ébredését követő mozgolódásuknak, fokozódó nyugtalanságuknak és elégedetlenségüknek a figyelmen kívül hagyása, továbbá a várható problémák megnyugtató, bajokat kizáró, illetve bajokat megelőző megoldása, amelyek elmaradásának sorsunkat tekintve messzemenő, fájdalmas következményei lettek.

Hasonló mulasztások ma is vannak, amelyek nyugtalanságot idéznek elő, amelyeket azonban nem a kisebbségek okoznak. A történelmi sorsfordulók következményeként ezek most másokat terhelnek ugyan, de minket sújtanak, roskasztanak. Ezen a téren Kelet-Közép-Európa államait vesztes mulasztások, a nemzetiségek vonatkozásában nagy adósságok terhelik, pedig közös múltunk hibáiból – a forgandó szerencse változásai közepette – napjainkban is mindenkinek okulni kell.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, ünneplő Barátaim! Szeretném hinni, hogy ma nem pusztán azért gyűltünk össze, hogy a '48-as forradalomnak és történelmi nagyjainknak kijáró őszinte tiszteletünket kifejezve múltunkon (el)merengjünk, hanem hogy a méltó és méltóságot parancsoló, nemzettudatunkat és együtvé tartozásunkat erősítő emlékezés fényében mai helyzetünket és feladatainkat világosabban lássuk, teendőinket kijelöljük és holnapi közös feladataink végzéséhez mielőbb hozzáállásunk. Tisztázuk végre, mit jelent

A SZABADSÁG OSZTHATATLAN

Az együtt dobbanó szív megsokasítja az erőnket

a 21. században a demokrácia, miért illet minden polgárt azonos jog!

Világunkban, amikor a szavak (s velük együtt sokan) hitelüket veszítették, még inkább szükséges egyértelműen szólni, megalapozottan cselekedni, sorskérdéseink rendezéséhez széles körben, itthon és az Unióban, szerte a világban megértő támogatókat szerezve, összefogva együtt lépni.

Egy hasonlattal élve szeretném a mai, veszélyeket hordozó helyzetünket – az összefogás, az egység feltétlen szükségére rámutatva – érzékeltetni. A sejtek osztódva szaporodnak, lesznek egyre többen, viszont ha egy félmillió nemzetiség – (mi) – szaporulat nélkül osztódik, az valójában oszlik-foszlik, fogyatkozik, s – e-lőbb mint utóbb – önmagát emészti föl.

Ebben valóban nincs jövő! Márpedig mi itt a szülőföldünkön, ahol őseink éltek, tisztességes polgárokként megmaradni s gyarapodni szeretnénk. Közös jövőnk építése – egy valódi demokráciában – önfeladás és szétforgácsolódás nélkül lehetséges. Az anyanyelv ebben nagy szerepet játszik. Minden nemzet tagjának csak egy anyanyelve, nyelv-anya lehet, legalább is addig, amíg egy anya szüli a gyereket. Ezen az egyen kívül minden más nyelv idegen, de ajánlatos minél több nyelvet elsajátítanunk. Hasonló a helyzet az önazonosságtudat dolgában is. Az egyének csak egy nemzeti identitástudata lehet: ahol kettős vagy netán hármas identitástudatról beszélnek, arra az orvosi szaknyelv a tudathasadás szót használja. A kötődés más népekhez és nemzetekhez viszont lehet több.

A nélkülözhetetlen feltételek és célok között feladatként kell számon tartanunk a szellemi, lelki-kulturális és anyagi javak biztosításának módját, valamint az ele-

inktől örökségbe kapott értékek hűségese megőrzését és gyarapítását.

Szülőföldünket, otthonainkat, portáinkat, ősi nyelvünket, hagyományainkat és hitünket áruba nem bocsáthatjuk. Ezekkel végre boldogan élni jogunk van. Aki így gondolkozik és tervez, azt megbélyegezni nem lehet, nem is szabad, mert nagy dolgot cselekszik: egyszerre szolgálja hazája és nemzete javát.

A szabadság – s ezt mondjuk ki újfent – oszthatatlan. Mindenkor külső és belső valóságára, azaz teljességére vágyunk, teljességében igényeljük. '48 tavaszán az ország maga nem volt szabad, viszont a márciusi ifjúság és a költők, írók, Petőfi, Jókai, Vörösmarty, Táncsics..., másrészt Kossuth, Széchenyi és papok, lelkészek százai, akik a döntéseket, fontos híreket a tömegek felé leginkább közvetítették, a lélek szabadságában éltek. Belsőleg szabadok voltak minden haszontalan, némaságra és passzivitásra kárhordozató köteléktől, megkötözöttségétől. A szabadon szárnyaló lélek és értelem bátor gondolkodásra, cselekvésre sarkallta őket: a haza szabadságáért küzdöttek. „...*ahol az Úr Lelke, ott a szabadság*” (2Kor 3,17b). A népnek, az országnak vágyát, akaratát kifejező nemzeti programot készítettek, és megszületett a Nemzeti dal, a '48-as törvények, a tizenkét pont, így mindenkinek, aki független, szabad életre vágyott, volt mihez igazodnia. A szívük, a hitük vitte őket előre, ezért vívhattak számos győztes csatát. Gondoljunk egy pillanatra a tavaszi hadjáratra! Gondolhatunk a szülőföldünkön vagy Erdélyben vívott csatákra, a háromszékiek hőstetteire, Gábor Áronra. Az elszántság, a belső felszabadultság, a hősies kiállás nemegyszer győzött a jelentős túlerővel és – Petőfi szavait idézve – a „belső bitangokkal” szemben.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, ünneplő Barátaim! Régi márciusok ma is ihlető emlékeit idézve és izelve történelmünk folytonosságának jegyében fogjuk meg végre egymás kezét, hisz március 15-e a nagy egymásra találások napja volt, és adjuk át magunkat az egy akarat, az együtt dobbanó szív erőnket megsokasító hűségre, kitartásra bátorító érzésének és a kívánt jövőt megvalósító közös cselekvésnek!

Erdélyi Géza

(Elhangzott 2010. március 16-án a dunaszerdahelyi Bonbon Szállóban a Magyar Köztársaság pozsonyi nagykövetsége által szervezett államünnepi fogadáson.)

A Firesz Duna Menti Egységének alelnöke vagyok. Kisújfaluról származom, most Pozsonyban élek, és egy lapkiadóban dolgozom. Szeretek olvasni, emberek közt lenni, és a legesleginkább azt látni, hogyan változik meg az emberek szeme, hozzáállása és élete, ha az Úrral kezdenek el élni.

Van egy álmom. Olyan merész és nagystílusú (közben meg annyira kézzelfogható...), mint egy álom: hogy egyszer az emberek úgy, annyit és olyan magától értetődően fognak Isten dolgairól, az Istennel való kapcsolatukról beszélni, mint életük más eseményeiről szoktak. Amikor amellet, hogy mit mondott tegnap a férjem, a testvérem, illetve Anna néni vagy Józsi bácsi, ott lesz az is, hogy: Képzeld, mit mondott nekem Isten! Minden mögött az ő keze nyomát fedezik majd fel, emiatt ujjonganak majd, s ezért lesz bennük minden értelmet meghaladó béke.

Részemről ezért történik minden. Mert megtapasztaltam és élem, hogy Istennek semmi sem lehetetlen. Nincs végleg elromlott élet, nincs kilátástalan helyzet. Mindenkit céllal teremtett, mindnyájunkat Ő akart. Azt akarja, hogy életünk teljes legyen, hogy szeressük egymást és elsősorban Őt; hogy arról lehessen bennünket megismerni, hogy szeretjük egymást. Jó velem, annyira jó, amit nem tudok szavakkal kifejezni. Ezt az elfogadást, biztonságot, jövőt, „kalandot” kívánom mindenkinek. Mert tudom, hogy úgy vagyunk teremtve, hogy a szívünk mélyén egy helyet semmi más nem tud betölteni, csak az Úr: nem a szép dolgok, az alkohol, a drogok, a hatalom, a szex, a pénz, a munka, a romantikus filmek... Semmi más, csak Ő!

Amíg ez a hely nincs betöltve, semmi sem elég igazán – ha ez be van töltve, akkor minden más csak ráadás. Ezért küzdök, imádkozom, teszek, szolgálok, gondolkodom, főzök, magyarázok. Mert tudom, élem, mennyire jó az Úrral élni, és mennyire keserves nélküle. Majd negyed évszázadon keresztül kerestem – több-kevesebb intenzitással – Istent: tehát van összehasonlítási alapom. Huszonöt évesen kétségbeesetten kiabálva kértem Őt, hogy ha van, ha létezik, lépjen be az életembe és változtassa azt meg: mert én már mindent elrontottam, amit el lehetett, és így már tovább nem bírom. S most, tíz évvel később elmondhatom, hogy életem minden általam ismert területén látom az Úr igen pozitív hatását. Ezt bárki, aki ismer, elmondhatja – meg lehet kérdezni.

Persze, most sem vagyok tökéletes, most is problémák hegyei vannak előttem, de hát élünk, s az élet nem mindig egyszer-

KATALIZÁTORKÉNT JELEN LENNI A Firesz Duna Menti Egysége működéséről (2.)

rű. Megtanultam átadni a dolgokat neki, küzdeni és közben felfele nézni. Nagyon tetszik az a hozzáállás, ami Pál apostolra is érvényes volt: „*Nem az az ember a fontos, aki kritizál, sem az, aki arra mutat rá, hogyan esik el az erős lelkiületű ember, sem pedig aki javasolgat, hogy így meg úgy kellett volna csinálni. Az arénában küzdő embert illeti az elismerés, akinek az arca koszos a portól, az izzadságtól és a vértől, aki mindent beleadva küzd... aki tudja, mi az a lelkesedés és odaadás, és*

tartunk este kilenc és tíz óra közt, és minden hónap első vasárnapján huszonnégy órás imalánc van: mert az Úrral való kapcsolatunk mindennek az alapja! Havonta egyszer ifitalálkozót szervezünk más-más gyülekezetben: mert együtt énekelni az Úrnak, hitben mélyülni, ismerkedni s eképpen közösséget építeni helyes és jó. Évente kétszer van tematikus hétvégénk, és kétszer munkatársi alkalmunk: hitmélyítő és gyakorlati jellegűek, a fiatalok szolgálatba való bevonását célozzák, tehát

A márciusi ifitalálkozót 27-én Komáromszentpéteren tartották. (Kis Lukács felvétele)

aki olyan ügyért emésztí magát, ami arra érdemes. A végén, ha minden sikerül, ennek az embernek győzelem és siker lesz az osztályrésze. Ha pedig mégsem sikerül, akkor épp azért, mert hősi bátorsággal

„...a Duna Menti Területi Egység alelnökeként a következőket tartom kulcsfontosságúnak: ébredés a keresztyének között, evangelizáció és tanítványképzés, kis ima- és bibliatanulmányozó közösségek alapítása, missziói munka határon belül és kívül, az egyes felekezetek közti barátság.”

igyekezett harcolni, nem sorolhatjuk azok közé az ijedt és bátortalan lelkek közé, akik sosem élték át sem a győzelem, sem a veszteség ízét” (Teddy Roosevelt).

Mindezek fényében – Firesz-tagként és a Duna Menti Területi Egység alelnökeként – a következőket tartom kulcsfontosságúnak: ébredés a keresztyének között, evangelizáció és tanítványképzés, kis ima- és bibliatanulmányozó közösségek alapítása, missziói munka határon belül és kívül, az egyes felekezetek közti barátság.

Ezen víziót támasztják alá a már működő alkalmaink: minden vasárnap imaórát

bizonyos értelemben tanítványképzők. Nagy nyári táborban már kétszer volt alkalmunk imasátrat állítani, amikor „kifelé” igyekszünk szolgálni, elsősorban a keresőknek és „megbotlottaknak”, segítségül az Úrral való kapcsolat megújítására, illetve felfedezésére. Nekünk pedig kiváló szolgálati lehetőség (ilyenkor lehet aztán növekedni)! Konfirmandusok, tinik és ifik számára táborokat szervezünk: a cél annak az új generációnak az elérése, amelyik már kinőtt a gyerektáborokból, de keresi Istent. A cél megkeresni és megtartani őket, hogy a gyermeki hitből növekedjenek érett hitű keresztyénné.

És hogy mit is csináljak én alelnökként? Így fogalmaznám meg: katalizátor vagyok. Segítek felfedezni az embereknek mindazokat a kincseket, amelyeket az Úr beléjük helyezett, s igyekszem kísérni az első lépéseiket. A vezetés döntéseit más szervezeteknél látott vagy szerzett tudásommal segítem. A gyakorlatban pedig alkalmakat szervezek, buzdítok (személyesen, e-mailben és telefonon), szeretem az embereket, témákat írok, anyagokat fordítok magyarra, olykor-olykor 20–45 emberre főzök. Elsősorban pedig igyekszem az Úrra figyelni, sokat vele lenni (ezért nincs televízióm), és mindazt, amit én kaptam, továbbadni. Azt hiszem, ennyi.

Dobai Júlia

Az élő víz

„Az asszony így szólt hozzá: »Uram... honnan vennéd az élő vizet?«” (Jn 4,11).

A samáriai asszony semmit sem értett az egészből. Mit ért ez a férfi „élő víz” alatt? A kútban lévő vízre gondol? Vagy a forrásvízre? A forrás vize frissebb, hidegebb, mint a kútból merített víz. Pedig ezt a kutat maga Jákób ásta. De hogy ihatna a kútból ez az idegen? Nincs edénye a merítéshez. Akkor az asszony ezt kérdezte: „Talán nagyobb vagy te atyánknál, Jákóbnál, aki ezt a kutat adta nekünk...?” (Jn 4,12a).

Az Úr Jézus azonban egészen másra gondolt, mikor az élő vízről beszélt. „...aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne” (Jn 4,14). Ez azt jelenti, hogy ha benne hiszel, tőle bocsánatot kérsz, és új életet kezdesz, akkor nyugalom költözik a szívedbe. A samáriai asszony még mindig csak a vízre gondol. Milyen jó lenne, ha nem szomjaznánk meg többé! Akkor nem kellene vízért járni! Te érted, mire célzott Jézus az „élő víz” kifejezéssel?

Molnárné Miklós Malvína

Gustave Doré metszete

Fájdalmas kérdés

„Menj el, hívd a férjedet, és jöjj vissza!” (Jn 4,16).

Milyen furcsa! A samáriai asszony és az Úr Jézus a vízről beszélgetnek, és akkor egyszer csak Jézus így szól: Hívd ide a férjedet, majd gyere vissza! Ez kellemetlen felszólítás, mert az asszony nincs megesküdvé, csak együtt él egy férfival. „Nincs férjem” – válaszolja az asszony. Ez igaz – mondja Jézus –, „öt férjed volt, és akivel most élsz, nem férjed”.

Jézus így adta a samáriai asszony tudtára, hogy mindent tud róla, ismeri a bűneit. Hátha megérti, hogy szüksége van az élő vízre, a bűnei bocsánatára – hogy nyugalom költözzön a szívébe. Az asszony nagyon elcsodálkozott. „Uram, látom, hogy próféta vagy!” – mondta.

Tettek-e fel már neked is kínzó és idegesítő kérdéseket? Hol voltál ma délután? És aztán mit csináltál?

Egy ilyen kérdés rádöbenthet arra, hogy milyen rossz tettel...

–mmm–

Figyelj Jézus példájára!

Van egy ősi legenda egy hercegről, akinek görbe volt a háta. Mivel nagyon büszke volt, ezért sokat szenvedett emiatt. Egy napon ezt mondta legjobb szobrászának: „Készíts szobrot rólam, de egyenes derékkal. Szeretném látni magam olyan alakban, amilyen lenni szeretnék.” Amikor a tökéletes szobor elkészült, akkor a szobrász azt ajánlotta, hogy állítsák fel azt a palota kapujában, de a herceg így szólt: „Helyezd egy titkos sarokba a palotakertben, ahol csak én láthatom.” Az egész ügyet hamarosan elfelejtették, de a herceg mindennap lopva odament a szobor elé és hosszasan és mélyen szemlélte. Hónapok múltak el, és az emberek kezdték mondogatni: „A herceg háta már nem olyan görbe, mint valamikor, sőt a tekintete is egyre nemesebb!” Ezt hallva a herceg, ismételten eltűnt a kertben és megállt a szobor előtt, és íme, a háta teljesen egyenes lett, mint a szoboré, és a tekintete is olyan nemessé vált. Azonosult a szoborral.

*

És te kivel azonosulsz? Kire figyelsz, kiről veszel példát? Kinek a tanácsát fogadod meg? Vigyázz, sok a csapda, a csábítás! Nagyon nem mindegy, hogy kikkel barátkozol, hogy milyen zenét hallgatsz, milyen filmeket nézel, mert mindezek hatnak rád! A mindennapi imádság elhárítja mindazt a gonoszsgát, amit a világ ránk zúdít. Ezért fontos odafigyelni nap mint nap arra, mit mond, mire tanít minket Jézus Krisztus. Nem elég tudni a Megváltóról, figyelni is kell rá! Hisz emlékszel: Júdás is ott volt Jézus közelében, mégis a gonosz hangjára hallgatott. Ő a gonosszal azonosult. Te ne tedd!

–kdI–

Reményik Sándor

ISTENARC

– részlet –

*Egy istenarc van eltemetve bennem,
A rá rakódott világ-szenny alatt.
A rám rakódott világ-szenny alól,
Kihűlt csillagok hamuja alól
Akarom kibányászni magamat.*

*Egy istenarc van eltemetve bennem,
S most ásót, kapát, csákányt ragadok,
Testvéreim, jertek, segítetek,
Egy kapavágást ti is tegyetek,
Mert az az arc igazán én vagyok.*

*Egy istenarc van eltemetve bennem:
Antik szobor, tiszta, nyugodt erő.
Nem nyugszom, amíg nem hívom elő.
S bár világ-szennye rakódott reája,
Nem nyugszom, amíg nem lesz
reneszánsza.*

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnöksége a 12. ülésén, amelyre 2010. március 26-án Rimaszombatban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta a 10. és a 11. ülés jegyzőkönyvét, és tudomásul vette az ülések határozatainak kiértékeléséről és a függő tárgysorozati pontokról szóló jelentést.

– Tudomásul vette, hogy a Református Világszövetség és a Református Ökumenikus Tanács 2010. június 18-a és 28-a között Grand Rapidsben tartandó egyesülő nagygyűlésén egyházunkat Fazekas László püspök megbízásából Marián Hamari püspökhelyettes fogja képviselni.

– Engedélyezte, hogy a Hanvai Református Egyházközség és a Runyai Református Egyházközség a Segélyalap missziói keretéből jóváhagyott és folyósított támogatását 2010. július 31-ig számolhassa el.

– Nincs kifogása az ellen, hogy a prágai református gyülekezet saját honlapjának elérhetősége a reformata.cz cím legyen.

– Felhatalmazza a Zsinati Irodát, hogy minden esetben, amikor a lelkipásztor nyugdíjba vonul és elhagyja a lelkészleket, utaltassa át a nyugdíjtámogatás összegét. A nyugdíjtámogatás alapjába történő lelkipásztori és egyházközségi befizetéseket minden év november folyamán a Zsinati Iroda állapítja meg, majd gondoskodik a beszedésükről.

– Felkéri Fazekas László püspököt, hogy döntsön egyházunknak az Evangelische Kirche in Rheinland zsinati ülésén

A Zsinati Elnökség 12. üléséről

való képviseléről, amelyre 2010. szeptember 3-a és 6-a között Duisburgban kerül sor.

– Tudomásul vette a Zsinat mellett működő számvevő bizottság ellenőrzésének eredményét. A Zsinati Elnökség a 2009. évi gazdálkodás eredményét – tételekre bontva – a Zsinati Tanács elé terjeszti.

– A Zsinati Tanács megbízása alapján 2010. április 1-jei hatállyal kinevezi Molnár Árpád lelkipásztort püspöki titkárrá és zsinati tanácsossá missziói és ifjúsági ügyekben.

– A Generális Konvent elnökségének döntései alapján úgy határoz, hogy a készülő 14 kötetes Kálvin-kommentár sorozatból 200 darabot rendel meg. A Zsinati Elnökség kéri a református iskolák igazgatóit, hogy a Generális Konvent kezdeményezésére növendékeként 1000 forintnak megfelelő eurót utaljanak át egyházunk folyószámlájára (közoktatási segély). A Zsinati Elnökség úgy határoz, hogy a Generális Konvent által létrehozandó internetes együttműködési felület kialakításánál és a május 22-éhez kötődő magazin szerkesztőbizottságában egyházunkat A. Kis Béla intézeti lelkész, a Kálvinista Szemle szerkesztője fogja képviselni. A Zsinati Elnökség másfél millió forintnak megfelelő eurót különít el a Generális Konvent költségvetési járulékára. A Zsinati Elnökség felhívja a református iskolák figyelmét, hogy a közös Kárpát-medencei református tanévnyitó augusztus 28-án 11 órától Miskolcon lesz, rajta

valamennyi oktatási intézményből két tanuló és egy vezető venne részt.

– Megkéri Fazekas László püspököt, hogy a missziói bizottság elnökével pontosítsa a lelkésztovábbképző tervezett programját.

– A pozsonyi egyházmegye kérésére úgy döntött, hogy a Közalap vezetésére külön folyószámlát hoz létre; költségei a Közalapot terhelik. A Közalap számlájának számáról tájékoztatja az esperesi hivatalokat. Az egyházközségek a járulékaikat az esperesi hivatalok útján fizetik be.

– Csatlakozik a szociális szolgáltatást nyújtó intézmények egyenjogúsítására, valamint szabad választására irányuló aláírásgyűjtéshez. Az aláírásgyűjtő íveket a Zsinati Iroda megküldi az esperesi hivataloknak.

– A nyugati segélyszervezetek képviselőinek kerekasztalát 2010. november 23–25-re meghívja egyházunkba. A látogatás programjának előkészítésével Molnár Árpád és Rákos Loránt zsinati tanácsosokat bízta meg.

– Tudomásul vette, hogy Fazekas László püspök levélben kérte a 45 esztendőnél fiatalabb lelkészeket, hogy fontolják meg az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálatban végzendő szolgálat lehetőségét, és amennyiben indítást éreznek a fegyveres erők kötelékeiben végzendő szolgálathoz, 2010. április 20-ig jelentkezzenek egyházunk vezetéséig.

A Generális Konvent üléseiről

Idén már három alkalommal ülésezett a Generális Konvent elnöksége: január 13-án és 14-én Budapesten, február 24-én és 25-én Bácsfeketehegyen, április 6-án és 7-én pedig a Miskolc melletti Mályiban. A gyakoribb találkozásokra főként azért került sor, mivel sok közös kezdeményezés indult el, melyek több egyeztetést igényelnek az egyházkerületek között.

magára (kb. 62 százalékát), az anyaországtól elszakadt egyháztestek pedig a lehetőségeikhez képest, részarányosan járulnak hozzá (a mi egyházunkra másfél millió forint esik). A Generális Konvent ebből a közös költségvetésből kívánja finanszírozni azokat a terveket, amelyek a Kárpát-medencei reformátusság összetartozását és egységét hivatottak szolgálni.

Mályiban készítették elő a komáromi tanácskozás programját. (Kép: reformata.hu)

Az első dolog, ami említést érdemel, az a közös költségvetés. Jelentős részét a Magyarországi Református Egyház vállalta

Az egyik ilyen cél például a kisebbségi egyházi iskolák segítése, amire a GK közoktatási alapot hoz létre. Készletét a költ-

ségvetésből évente megmaradó összeg, valamint a Kárpát-medencei református iskolák diákjainak száma szerint évente befizetett ezer forint/fő összeg adja. Amelyik iskola évente befizeti ezt az összeget, az pályázhat a támogatásra.

A GK egy magazin kiadását is tervbe vette, amelyet évente kíván megjelentetni. Az első – előreláthatólag – szeptemberben jelenik meg, s olvasni lehet majd benne, hogy tavaly május 22-e óta mi történt az egyes egyházkerületekben.

A Kálvin-émlékévek során egységes sorozatban jelennek majd meg Kálvin művei. De a tizennégy fekete, kemény táblás, műbőr kötésű kötet megjelentetésének akkor van igazán értelme, ha azok lehetőleg minden gyülekezetbe eljutnak. Az egyházközségeknek a teljes költség tíz százalékát kell csak befizetniük, a többi központi forrásból lesz finanszírozva. Így egyházközségenként 79 euró (21 ezer forint) költséget jelentene a teljes sorozat.

(Folytatás a 12. oldalon)

A Generális Konvent üléseiről

(Befejezés a 11. oldalról)

Azért, hogy az egyháztestek egysége még jobban kifejezésre jusson, közös pünkösdi liturgia készül, amit az egyház-községek elektronikus formában fognak megkapni. Használata nem lesz kötelező, de bármelyik gyülekezet saját elképzelése és igénye szerint használhatja. Hiszem, hogy a közös imádság, az egymásra gondolás és Isten Szentlelke munkájának egységes kérése nem hiábavaló, hanem mindannyiunk számára gyümölcsöket terem.

A GK közös tanévnyitó ünnepséget szervez a Kárpát-medencei református iskolák számára: 2010. augusztus 28-án Miskolcon minden iskolából két diákot és egy-két pedagógust várnak.

Szeptember 10-én és 11-én Pécsen, amely város idén az *Európa kulturális fővárosa* címet viseli, *Május 22-e emlékezete* mottóval kulturális program van tervbe véve. Szeretettel várnak oda minden szereplőt, akiknek az előadásuk 2009. május 22-én Debrecenben az eső miatt elmaradt, valamint mindazokat, akik szeret-

nének hozzájárulni a rendezvény sikeréhez.

Novemberben Gyulafehérvárott Bethlen Gábor erdélyi fejedelem születésének 430. évfordulója alkalmából egy emléktábla leleplezésére kerül sor. Mindezek mellett a GK dolgozik a közös lelkészsképesítésen is.

Ami pedig számunkra különös jelentőséggel bír, az a Generális Konvent plénumának idei ülése, amelyre 2010. május 27-én egyházunk területén, Komáromban (a Selye János Egyetem konferenciaközpontjában) kerül sor. Az egész napos ülésen a Kárpát-medence református egyházmegyéinek képviselőiben kb. százötvenen vesznek részt (az előző napon pedig a GK elnöksége fog nálunk ülni).

Hordozzuk imádságban mindezt, és tegyünk meg mindent egyen-egyenként azért, hogy tiszta, igei, református hitünk által ezen alkalmakon és rendezvényeken keresztül is megmutatkozzon egységünk, együvé tartozásunk, és Isten neve legyen dicsőítve!

Fazekas László

Témajavaslatok a GK plénumára

Nyitó istentisztelet

A tartalmi együttműködések fejleményei (misszió, diakónia, ifjúság, kommunikáció, oktatás, külügyi és ökumenikus együttműködés)

A költségvetés elfogadása

Az egységes lelkészsképesítés rendjének elfogadása

Az egyházalkotmányi bizottság beszámolója: a jogharmonizáció szükséges és lehetséges területei 2009. május 22. után

A liturgiai bizottság beszámolója: az egységes liturgiai példatár teológiai alapelveinek felvázolása

Szlovákok és magyarok – a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház bemutatkozása

Megemlékezés a protestáns pántensről

Bethlen Gábor emlékének megőrkítése

Zárónyilatkozat elfogadása

Fekete Vince főgondnok zárószavában az értékválságról, a hamis értékek okozta krízisről, az ebben vergődők életéről szólt. Biztatott, hogy ragaszkodjunk hitvallásunkhoz, hazánkhoz, nemzetünkhez. Legyen a nemzeti összetartás, összetartozás és a hitbeli testvériség az, ami legyőzi a válságot és kivezet a krízishelyzetből.

A konferencia szeretetvendégséggel zárult, melynek során kötetlen beszélgetésben Fekete Vince főgondnok adott tájékoztatást a presbiteri alkalmakról, a Magyar Református Presbiteri Szövetség határ menti területi szervezeteivel kiépült és épülőben lévő kapcsolatokról és egy leendő szlovákiai presbiteri szövetség megalapításának lehetőségeiről.

Az Észak-borsodi Presbiteri Szövetség területi elnökeként írhatom, hogy megtaláltuk a gömöri magyar református presbiteret. A cím- és telefonszámcsere után – terveink szerint – kicseréljük programtervezetünket, mert Isten segítségével és lehetőségeink szerint ezután szeretnénk részt venni, szolgálni egymás alkalmain.

Személy szerint vallom, hogy ebben a „határnyitásban”, ennek az új, határon átnyúló kapcsolatnak az építésén egyedül – de valóban szó szerint egyedül – Isten munkálkodott. Övé legyen a dicséret, a dicsőség, a tisztesség és a hálaadás!

Csikai Sándor

(Az előadások szövege megtekinthető: www.tirek.hu/hirek)

Hanva

Presbiteri konferencia – határok nélkül

2010. február 13-án Hanván presbiteri konferenciára került sor, ahol négy előadást hallgattunk meg. Nagy Ákos Róbert esperes köszöntője után a hanvai református gyülekezet énekkara szolgált, majd Fazekas László püspök igeszolgálata hangzott el. Az *ApCsel 20,28* alapján – „*Viseljétek gondot tehát magatokra és az egész nyájra*” – elmondott igei tanítása e két témát hangsúlyozta, különösen az első felét, amiről olyan gyakran beszélünk: a gondviselés, a felvigyázás a saját személyünkkel kezdődik.

Dienes Dénes sárospataki teológiai professzor a középkori egyház anyagi helyzetéről, adakozási szokásairól szólt. Már megint a pénzügyek! – sóhajtottunk fel gondolatban talán többen is. Aztán meglepően érdekes előadást hallhattunk arról, milyen előzmények után és hogyan alakult ki a jelenlegi adakozási rendszer.

Kádár Zsolt, az egervölgyi egyházmegye esperese előadásában a krízisről szólt, s rámutatott arra, hogy a gazdasági válságtól sokkal rombolóbb az erkölcsi válság. Ennek oka az Istentől való elfordulás, ám ebből már kitalálható a megoldás is. Történelmi korok kríziseit vázolta fel: a római elnyomást Izráelben, a török hódoltságot és Trianont. Mindegyik válságból az evan-

gélium, az Istenhez fordulás volt a kiút. Az egyház mai legsúlyosabb válsága az, ha nem tudja, hogy mi a küldetése. A válság egy régi, klasszikus meghatározásban van: az egyház nem ebből a világból való, de ebben a világban van és ezért a világért van.

A negyedik előadó Horváth Pál, az abaúj-tornai egyházmegye korábbi gond-

noka volt, aki előadásában az adakozás lelkeségéről szólt. Arról, hogy hogyan lehet a kínból, kényszerből történő adakozás hálaáldozattá, tartozásunk törlesztésévé. Kérdés, hogy mennyire érezzük magunknak a gyülekezetet. Adományainkkal a „miénket” építjük-e vagy az „övéket”, akik adakozásra hívnak bennünket?

Hetény

Gyülekezeti misszió

A hetényi református gyülekezet a misszió évéhez kapcsolódva hirdette meg különböző idejű alkalmait. Az év első eseményei közé tartozott az ökumenikus imahét. Nyolc napon keresztül minden este volt istentisztelet, vendég igehirdetők végeztek szolgálatot. Külön említésre méltó **Park Sung Kon** dél-koreai missziós lelképásztor szolgálata, aki filmvetítéssel mutatta be az észak-koreai emberek, keresztyén közösségek gyötrelmeit és üldöztetéseit a kommunista diktatúra alatt. Megható volt a felhívás, hogy imádkozzunk az Észak-Koreában szenvedő emberekért, valamint a földrengések és különféle gyötrelmek által sújtottakért.

A hittanosaink rendszeres résztvevői a bibliaversenyeknek. Ebben az évben is lelkes csapat – nyolc gyermek – kezdte meg a felkészülést **Écsi Gyöngyi** lelkész gondos felkészítése mellett a jókai bibliaversenyre. (Tavaly Martoson két kategóriában is első helyezést értünk el.) Jókáról is nagyon szép eredménnyel térhettek haza: az egyik csapatunk második lett. A sikertől fel-

A bibliaismereti verseny résztvevői a jókai jutalomkiránduláson

lelkesülten, boldogan tölthettek el a gyermekek egy szép hétvégét a jókai Betlehem Missziós Központban: lovagoltak a Mikécz-tanyán, és Egyházfán testközelből láthattak élő tigriseket és oroszlánokat is.

A gyülekezet hitbeli mélyülését volt hivatott szolgálni a böjti evangelizáció és előadás, melynek fókuszában elsősorban a párkapcsolat kérdése állt. *Párkapcsolataink titkai* címmel **Szathmáry Zsuzsanna** előadását hallgathattuk meg, aki mentálhigiénés megközelítésből világította meg a jelenlévők számára a párválasztással és a házassággal kapcsolatos problémákat. Kiemelte, hogy minden kapcsolatnak különböző fázisai és törvényszerűségei vannak, amiket nem árt ismerni, hogy a kapcsolat tartós maradhasson. Szomorú, hogy a házasságok többsége válással végződik, aminek nagyon gyakran az az oka, hogy a felek nincsenek tisztában az egyes problémás időszakok kihívásaival. Az előadó férje, **Tóth Zoltán** pedig rendhagyó hitmélyítő alkalmat tartott a gyülekezeti tagok számára *Hitben és hűségben* címmel, amelyen – a házasságtörő asszony történetén keresztül (*Jn 8,3–11*) – szinte „testközelből”, interaktív módon élhették át a jelenlévők a történetet, megformálva az egyes szereplőket és átélve azokat a lelki tusakodásokat, amelyek a bűn következtében mindannyiunk életében jelen vannak. A vádlók és a vádlottak esetlensége és gyarlósága, a szerető és kegyelmes Krisztus személye és áldozata került így mindannyiunk számára igazi közelségbe.

Már évek óta minden vasárnap köszöntjük egy-egy igével azokat, akik az adott héten ünneplik születésnapjukat. Március elején ünnepelte a gyülekezet volt gondnoka, **Szabó Benő** a 90. születésnapját. Ennek a szép, kerek évfordulónak az alkalmából a

lelképásztor mellett **Zajos Gyula** jelenlegi gondnok és **Csintalan Zsuzsanna** presbiter köszöntötték otthonában az ünnepeket.

Nagy öröm számunkra, hogy tavaly sikerült kiadnunk gyermekeink imádságait és énekeit a *Követem a pásztor lábnymát*

Szabó Benőt (középen) Zajos Gyula és Csintalan Zsuzsanna köszönti

című CD-n. A fiatalok ezen felbuzdulva megalapították a gyülekezet ifjúsági zenekarát, melynek egyik bemutakozása a március 14-én tartott 1848-as emlékünnepségen volt.

Hálásak vagyunk, hogy az Úr kegyelméből ebben az évben is nagyon sok lehetőségünk van az evangélium hirdetésére. És jó reménységgel vagyunk, hogy az elhittett ige magvai valóban meghozzák a jó és Istennek kedves gyümölcsöket az egyének, a családok és a közösségek életében.

Soli Deo gloria!

Palcsó Attila

(További képek: www.picasaweb.google.sk/refheteny)

Dunaszerdahely

Áradt a mesélőkedv

Február 18-án a dunaszerdahelyi Budapest kávézó adott otthont **Erdélyi Géza** legújabb, *Halk és szelíd hang* című könyve bemutatójának. A szépszájú hallgatóság kevésbé szokványos jelenségnek lehetett tanúja: a könyv tulajdonképpen a szerző életútjára való visszatekintésre adott okot.

A kötetet – amelybe különböző zsánerű írások nyertek beszerelést – **Kulcsár Ferenc** költő, a szöveg gondozója mutatta be; beszéde felért egy kisesszével. Az utána következő beszélgetés fonalát a régi „harcostárs”, egyházunk tiszteletbeli főgondnoka,

Kulcsár Ferenc (balra) és Erdélyi Géza a könyvbemutatón

Koncsol László tartotta kézben. Jól irányított kérdéseivel (melyekből sütött, hogy teljesen tisztában van a szerző életének legfontosabb mozzanataival) sok minden olyat „kihozott” a nyugalmazott püspökből, amit a hozzá közel állók már ismerhettek, de a szélesebb közönség érdeklődésére is számot tarthatott.

Így Erdélyi Géza vallomások hangnemben szólhatott a felnevelő ungi táj és a szülői ház (az abarai parókia) éltető közegéről, a komáromi gimnáziumi évekről, a prágai teológiai és művészettörténeti tanulmányairól stb. Lelkészi szolgálati helyei, a gyülekezetek jellemző jegyei és különbözőségeik is terítékre kerültek, s az egyházkormányzóként – munkatársával közösen – elért sikerekről is szó eshetett. A közönség megtudhatta azt is, hogy Erdélyi Géza – több barátja biztatására – már nekifogott, hogy gazdag életpályáját emlékiratban is megörökítse. Elkészültét és megjelenését érdeklődéssel várjuk.

–akb–

2010. március 7-én hálaadó istentiszteletet tartottunk abból az alkalomból, hogy lelkipásztorunkat, Molnár Árpádot az Úr új feladattal bízta meg az ő szőlőskertjében.

Elköszönő lelkipásztorunk igehirdetésének alapigéje az Úr Jézus hívása, a „Kövess engem!” (Mt 9,9b) volt, ugyanis ennek a hívásnak engedelmességgel döntött úgy, hogy elfogadja az új megbízást. A Fil 1,3–11 verseivel adott hálát Istennek, hogy megáldotta itteni szolgálatát: a magvető elveti a magot, öntözi azt, de a növekedést az Úr adja. Isten munkatársaiként nem emberekkel, eszmékkel, érdekekkel vállaltunk közösséget, hanem az evangélium hirdetésére vagyunk elhíva – mondta a búcsúzó lelkész, aki hiszi, hogy Isten, aki elkezdte a jót, Jézus Krisztus napjára be is fejezi azt – Rozsnyón is. Ha Jézust követjük, akkor az ő szemével látjuk a gyülekezetet, növekedését, gyarapodását – mondta el biztatásul.

Molnár Árpád 1996 novembere óta kihelyezett, majd 2002 márciusától megvá-

Rozsnyó

Hálaadás egy fejezet végén

lasztott lelkipásztorként szolgált gyülekezetünkben, de szolgált a csucsonyi, a krasznahorkai, a sajházai szórványokban, valamint az evangélikus gyülekezetben is. Szolgált az idősök otthonában, a kórházban, erősítette, vigasztalta s az Úrhoz vezette a beteg embereket. Áldásos munkájának gyümölcse az egyházi iskola megalapítása, a parókia és a templom felújítása, a gyülekezeti munka megerősítése, az ifjúság nevelése és vezetése, hitmélyítő alkalmak szervezése, az énekkar megalakítása és még sok további feladat ellátása.

Gyülekezetünk is hálaadással köszöni meg mennyei Atyánknak, hogy így megáldott bennünket; lelkipásztorunknak is köszönjük lelkiismeretes, odaadó szolgálatát. Isten áldását kérjük további életére, szolgálatára.

Hálaadó alkalmunkon jelen volt Erdélyi Géza nyugalmazott püspök is, aki el-

mondta, hogy ő is ugyanezekkel az igékkel búcsúzott a rozsnyói gyülekezetől huszonöt évvel ezelőtt. Isten kegyelmébe ajánlotta gyülekezetünket, s hálát adott az áldásokért, melyekkel megáldotta Molnár Árpád szolgálatát.

A többi egyház képviselői köszönetet mondtak az egyetértésben végzett szolgálatért, egyházi iskolánk vezetősége nevében pedig Drenkó Zoltán ajánlotta a távozó lelkészt továbbra is Isten kegyelmébe. Végül a rozsnyói hívek nevében Drága László gondnok a könnyeivel küszködve köszönte meg lelkipásztorunknak odaadó szolgálatát, becsületos, példamutató életvitelét, mellyel világító fátylánk volt.

Mindezért egyedül Istené a dicsőség!

Mixta Johanna

Magyarbőd

Tisztelgés az áldozatok előtt

A rendszerváltás óta Kassán és környékén is sor kerül egyik legszebb nemzeti ünnepünk rendszeres megünneplésére, melynek megrendezésében részt vesznek a Magyar Köztársaság főkonzulátusa mellett a kassai magyar szervezetek és a magyar református gyülekezet is.

Vasárnap, március 14-én a Kassához közeli magyarbördi református templomban került sor ünnepi istentiszteletre. Igét Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke hirdetett, aki délelőtt a kassai református templomban is szolgált. Prédikációjának textusát Pál filippiekhez írott leveléből vette: „Örüljétek az Úrban mindenkor; ismét mondom, örüljétek!” (4,4).

A templomban, valamint a temetőben fellépett a Kassai Magyar Református Egyházközség énekkara – Kovácsné Pálcsó Edit vezetésével. A hagyomány szerint a református temetőben temették el az első kassai csata (1848. december 11.) kétszáz halottját. A templomkertben alussza örök álmát Balla József, aki a tiltás ellenére – így szól a hagyomány – megadta a végtisztességet a hősöknek. Az ő sírjára is koszorú került.

Pazderák Bertalan néhai tanár volt ennek az ünnepségsorozatnak a kezdeményezője az erősen szlovákosodó telepü-

lésen. A temetőben került sor a megemlékezésre és koszorúzásra. Az ünnepi szónok Huszár Pál dunántúli főgondnok, a Magyarországi Református Egyház világi elnöke és Pásztor Zoltán római katolikus püspöki helynök volt. Viliam Bačo, Magyarbőd polgármestere is köszöntötte a résztvevőket. Huszár Pál a beszédét bibliai idézetre építette: „Azért ha a Fiú megszábadít titeket, valósággal szabadok lesztek”

A magyarbördi régi temetőben álló kopjafa a hősök emlékéért hirdeti

(Jn 8,36). Majd Garay János sorait idézte: „Csak törpe nép felelhet ős nagyságot, / Csak elfajult kor hősi elődöket; / A lelkes eljár ősei sírlakához, / S gyűjt régi fényét”

új szövegetek.” Hatásos beszédét Wass Albert közismert versének soraival fejezte be: „Jól gondolja meg ki mit cselekszik. / Lyukasztják már fenn az égből a rostát, / És a csillagok tengelyét olajozzák / Szorgalmasan az angyalok. / És leszen csillagfordulás megint: / És miként hirdeti a Biblia: / Megméretnek az emberek... / Ki mint vet, azonképpen arat. / Mert elfut a víz, csak a kő marad, / A kő marad!”

Pásztor Zoltán elmondta, március 15-e mindig a nagybőjt része. Erősíti, tisztítja, élteti nemzetünket. Szintén Wass-idézzel támasztotta alá mondandóját: „A hazaszeretet ott kezdődik, amikor egymást szeretik azok, akik egy hazában élnek.” Béres Viktor elszavalta Gyóni Géza Márciusi akarat című versét. „Még itt is él ő, még itt is arat / A hó alatt, a jég alatt; / Sziklát váj és töri a falat, – / Testvér, testvérem, – itt is él / A márciusi áldott akarat. [...] A hó alatt, a jég alatt – / Csak szívvel néki add magad, / S börtön alján is vigaszod marad, / Mert öröktől volt és munkál örökre / Szébb napra vágyó tavaszodás lelke: / A márciusi áldott akarat.”

A kopjafa megkoszorúzását követően a polgármester mindenkit meghívott a már hagyományos baráti találkozóra a bödi művelődési központba, s kifejezte reményét, hogy jövőre ismét találkozhatnak. Szerencsés János főkonzul két nyelven mondott köszönetet mindazoknak, akik ezt a szívet melengető, példaértékű rendezvényt megvalósították.

Balassa Zoltán

Nagyigmánd–Pozba Baráti látogatás, ünnepi megemlékezés

A pozbai gyülekezet méltóság-teljesen ünnepelte meg március 15-ét Nagyigmádon. A két települést egykori lelkészü, Szentkúti Kiss Károly pap-író emléke kapcsán testvéri szálak kötik egymáshoz.

Az ünnepség a Vértanúk terén kezdődött Szikszai János és Mansbart Antal lelkészek emlékművénél. Ünnepi beszédet mondott **Szíjj Ferencné** polgármester, aki örömet fejezte ki, hogy a március idusára jellemző szeles, hideg időben sokan eljöttek, hogy a régi fénynél új szövőtneteket gyűjtsanak. Hangsúlyozta: mindannyian átélhetjük azt a lelkesítő tudatot, hogy egy közös cél mozgat minket, az összetartozásnak a tudata. S nekünk is tennünk, cselekednünk kell, ahogy tették eleink is honszeretéből, ahogy a költő Vörösmarty Mihály írta: „*Tűrj érte mindent, ami bánt, / Kint, szegyet és halált; / De el ne szenvedd, el ne tūrd / Véred gyalázatát.*” 1848. március 15-én a márciusi ifjak és többi elődünk megtette, évszázadokra megmutatta, hogy milyen mércének kell megfelelnünk. S megmutatták azt is, hogy a szabadság nem eladó. A „jottányit se a '48-ból” gondolata ma is ugyanazt jelenti: nem engedünk a kivívott szabadságból.

Az ünnepi beszédet követően színvonalas emlékműsorra került sor: az 1848-as eseményeket zenés, táncos, verses formában elevenítették fel a nagyigmándi ifjak. Ezután díszes egyenruhás huszárok vonultak fel, majd koszorúk kerültek a két vértanú lelkész emlékművére. A római katolikus temetőben a katolikus pap méltatta Szikszai János református és Mansbart Antal katolikus csákberényi lelkészek emlékét, akiket a függetlenségi nyilatkozat felolvasásáért 1849. július 12-én kivégeztek. Sírhelyükön az emlékezők elhelyezték a kegyelet virágkoszorút.

A délután folyamán megtekintettük a nagyigmándi református templomot, ahol a helybeli lelkész, **Sugár Tamás** a Filippi levél alapján adott hálát és könyörgött a gyülekezetekért, majd röviden ismertette a község 777 évét, illetve a református templom történetét. A református sírkertben a két gyülekezet megkoszorúzta az igmándi gyülekezet egykori lelkészének, Szentkúti Kiss Károlynak a sírját.

A szép és tartalmas együttlét, ünnepi megemlékezés a késő délutáni órákban a helyi művelődési házban a nagyigmándi református gyülekezet kórusának szereplésével ért véget.

Kazán Valéria

Komárom–Kassa Információs nap

Az SZRKE Diakóniai Központja március 20-án Komáromban és 24-én Kassán első ízben rendezett diakóniai információs napot, amelynek célja a diakóniai munkában való előrelépés és szorosabb együttműködés kialakítása volt.

Az áhítatot követően a jelenlévők általánosságban hallhattak a diakóniai szolgálat fogalmáról, majd közelebről megismerhették egyházunk Diakóniai Központját és lehetőségeit. Beszámoltunk a *Nyilas Misi Karácsonya* néven hirdetett csomaggyűjtő akcióról, a központ által szervezett diakónusképzésről, illetve az eddigi gyűjtéseinkről is. A beszámoló után felvázoltuk a jövőre vonatkozó terveinket és elképzeléseinket, majd mód nyílt a megvitatásukra is.

Az információs nap központi témája a május 21-én és 22-én megvalósuló, *Szeretethíd* elnevezésű önkéntes nap volt. Az ismertetés után kötetlen beszélgetés formájában szót ejtettünk egyházunkon belüli megvalósításáról és más diakóniai problémákról.

Az információkat szeretettel továbbítjuk mindazoknak, akik kérik. Elérhetőségeink: diakonia@reformata.sk, tel: **0915/180 056.**

Lengyel Zoltán

SZIMPÓZIUM

A Selye János Egyetem Református Teológiai Karának Gyakorlati Teológiai Tanszéke 2010. május 12-én (szerda) szimpóziumot szervez, melynek témája: *Amit szeretnénk és ami lehetséges* – különös tekintettel az egyházunkon belül folyó missziói, gyülekezetépítési, katechetikai és ifjúsági munkára.

Helyszín: Komárom, az SJE RTK épülete

A délelőtt témája: *Misszió és gyülekezetépítés egy kívánatos egyház érdekében*

Moderátor: Görözdí Zsolt

9.00 – Kezdő áhítat (Kálmán Szabolcs)
9.20 – Köszöntés (Molnár János dékán)
9.25 – Bevezető gondolatok (Kocsev Miklós)

9.30 – Gyülekezeteink valós helyzete a misszió, a gyülekezetépítés és ifjúsági munka terén (Molnár Árpád, az SZRKE missziói tanácsosa)

10.00 – Misszió ott, ahol élünk – a holnap érdekében (Lovas András, Buda-

pest-gazdagréti Református Egyházközség)

10.45 – Szünet

11.00 – Modellek mint lehetőségek a gyülekezetépítés javára (Kocsev Miklós)

11.30 – Itt van Amerika... Modellek és utak (Szűcs Zoltán nyugalmazott püspök)

12.00 – Reflexiók

A délután témája: *Katechézis és ifjúsági munka a gyülekezetben mint a jövő gyülekezetének egyik pillére és lehetősége*

Moderátor: Kocsev Miklós

14.00 – Kísérlet katechetikai munkánk megújítására (Fodorné Nagy Sarolta, Nagykőrös, KGRE TKF)

14.45 – A konfirmációs felkészítés teológiai lépcsőfokai (Görözdí Zsolt)

15.30 – Ifjúsági vezetők, munkatársak képzése (György András)

16.00 – A gyülekezet adta korlátok, lehetőségek, kihívások a mai ifjúsági munka terén (Czinke Tímea)

16.30 – Reflexiók

17.15 – A szimpózium bezárása

Zenei alkalmak

VIII. Ladmóci Kórustalálkozó

Időpont: **május 30.** (vasárnap), 15 óra
Helyszín: Ladmóc, református templom

IV. Országos énekerseny

Időpont: **június 5.** (szombat), 9 óra
Helyszín: Párkány, református imaház
Nevezési határidő: **május 31.**

Jelentkezés (lehetőség van útiköltségtámogatás igénylésére is): **Süll Kinga, 945 01 Komárom, Jókai utca 34., tel.: 0915/737 801, e-mail: refzene@refzene.sk**

Az előírt énekek az Énekeskönyvből:

I. és II. kategória (alsó és felső tagozat): a 225., a 241., a 251., a 256., a 275., a 301., a 330., a 337., a 371. és a 380.

III. és IV. kategória (középszkolások és felnőttek): a 263., a 270., a 342., a 346., a 366., a 372., a 386., a 391., a 478. és az 502. ének.

Ezek közül kell egy szabadon választottat és egy kötelezőt – kíséret nélkül – elénekelnie mindenkinek.

Szeretethíd 2010 Mozdulj! Segíts! Szeress!

A Szeretethíd önkéntes napokat (május 21–22.) a Magyar Református Szeretetszolgálat azzal a céllal hirdette meg, hogy református gyülekezeteink tágabb környezetükben megmutassák cselekvő hitüket olyan hasznos tevékenység végzésével, amelyre a településnek szüksége van (területrendezés, takarítás, idősothtoni látogatás stb.).

Egyházunkban a Szeretethíd szervezését a Diakóniai Központ vállalta fel. Buzdítunk minden kedves egyháztagot, hogy

lehetőségeihez mérten kapcsolódják be a szeretet által építendő kapcsolatok megerősítésébe. Építsük együtt a szeretet hidját korosztályok, intézmények, szervezetek, egyházak és – ami a legfontosabb – az emberi szívek közt, Urunk, a Jézus Krisztus dicsőségére! Cselekedjünk együtt a hit ereje által!

Jelentkezés és bővebb információ: www.szeretethid.jobbadni.hu. Amennyiben valaki jelzi a Diakóniai Központnak, papíron is van mód a jelentkezésre. Az esetleges kérdésekre is szívesen válaszolunk.

Elérhetőségeink: www.diakonia.reformata.sk, lengyelgood@gmail.com, tel.: 0915/180 056.

–Igy–

Közel 13 ezer euró gyűlt össze

Egyházunk Diakóniai Központja január derekán gyűjtést hirdetett a haiti földrengés okozta károk enyhítésére. Szabó Annamáriától, a Diakóniai Központ igazgatójától lapunk április 23-án arról értesült, hogy a gyűjtés sikeres volt: gyülekezeteink kisebb és nagyobb adományából 12 900 euró gyűlt össze a megadott számlán.

A Diakóniai Központ a haitiek megsegítésére gyűjtött pénzádományt a Magyar Református Szeretetszolgálat számlájára utalja. A segélyszervezet munkatársai helyismerettel bírnak, már többször jártak Haitin, így majd ők továbbítják az adományt a rászorulóknak.

Missziói konferencia. Fazekas László püspök március 16-a és 19-e között a Holland Szabad Református Egyház (Gereformeerde Kerken in Nederland) meghívására és finanszírozásával részt vett a Református Egyházak 3. Európai Konferenciáján az edinburghi Heriot-Watt Egyetemen. A konferencián előadások hangzottak el az evangelizáció európai lehetőségeiről és pillanatnyi állapotáról, s a résztvevők vizsgálták a szeretetszolgálat és az evangelizáció kapcsolatát is. Az egyes egyházakból érkezők (így egyházunk püspöke is) lehetőséget kaptak egyházuk bemutatására. A konferenciát az 1910-es missziói konferencia 100. évfordulója alkalmából hívták össze, és 18 ország képviselői vettek rajta részt.

Ifjúsági találkozó. Március 27-én idén már másodszor szervezték meg a „3 in 1” elnevezésű rendezvényt a zempléni egyházmegye konfirmált fiataljai számára. A királyhelmei gyülekezeti házban megtartott alkalom témája a szabadság volt.

Emberi Méltóság Tanácsa. Az emberi jogok és az emberi méltóság védelme érdekében alakult civil szervezet elnökségét a Magyar Állami Operaházban április 10-én tartott sajtótájékoztatón mutatták be. A szervezet elnöke Lomnici Zoltán, tiszteletbeli elnöke Oláh György Nobel-díjas kémikus, alelnöke Erdélyi Géza, egyházunk nyugalmazott püspöke és Kányádi Sándor költő.

Iskoláink helyzete. Április 11-én a Lévai Egyházi Gimnázium Az egyházban élő iskola címmel konferenciát szervezett a felvidéki egyházi iskolák küldetéséről. A nyitó istentiszteleten Fazekas Zsuzsanna komáromi lelképásztor szolgált igehirdetéssel.

Presbiteri délután. Küldetésnap címmel presbiteri délutánra került sor április 11-én a kistárkányi református templomban, melyre a zempléni egyházmegye presbiteri kaptak meghívást. Közülük

Még tart a gyűjtés a Goga családnak

A nagysallói református gyülekezethez tartozó Goga család négyszobás háza káracsnyorok leégett, a család a felújítási munkálatok befejezéséig beköltözhetett az egykori református iskolába.

Az egyházunk Diakóniai Központja által a Goga család javára meghirdetett gyűjtés nyomán április 23-ig 5388 euró jött össze. Szabó Annamária igazgató a pénzádományokat fokozatosan utalja át a nagysallói családnak. Aki még szeretné a rászorulókat segíteni, adományát a Diakonia Reformata n. o. számlájára küldheti: **9576161/5200**. Azonosító szám: **935 41**.

mintegy másfél százan jelentek meg, hogy a meghívott szolgálattevők (Molnár Elemér, Orémus Zoltán, Fülöp Éva és Horváth Pál) szavain keresztül az Úrra figyeljenek.

Pedagógustalálkozó. Április 16-án és 17-én Miskolcon rendezték meg az I. Országos Református Pedagógustalálkozót az egyházunk területén működő református iskolák pedagógusai számára. A konferencián a nyitó áhítatot Fazekas László püspök tartotta, aki a fórumbeszélgetésnek is résztvevője volt.

Evangelizációs hétvége. A Felsőpatonyi Református Egyházközségben április 16-a és 18-a között evangelizációs hétvége volt. A Róma 14,17 alapján Végh Tamás, a Budapest-fasori Református Egyházközség lelképásztor Istentisztelettel országáról mint igazságról, békességről és örömről szólt a hallgatóságához.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Május 23-án, pünkösdvasárnap 11.00 órai kezdettel élő istentisztelet közvetítésére kerül sor a lakszakállasi református templomból. Igét hirdet Varga László lelképásztor.

Június 6-án 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Spisák István ladmóci lelképásztor tovább folytatja Mózes történetének a magyarázatát: Isten – még mielőtt Mózes és Áron megjelenne a fáraó előtt, hogy az izraelitákat engedje el Egyiptomból – megújítja ígérését.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. Kiadja a Zsinati Elnökség (Jókai u. 34, 945 01 Komárno). Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László
Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címén és a református lelkési hivatalokban.
Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:
930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla
Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely
ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09